

Liikuntaolosuhdeverkoston kehittämissuunnitelma 2022–2035

Järvenpään kaupungin liikuntaolosuhdeverkoston
nykytila ja kehittämisen kärjet

1 Sisällys

1. Johdanto	3
2. Liikkumistrendit ja liikuntaolosuhteiden kehittämistä ohjaavat asiakirjat.....	4
2.1. Järvenpään omat ohjaavat asiakirjat	6
2.2. Liikuntaolosuhdeverkoston kehittämisen suuntaviivat.....	7
3. Järvenpään väestönkehitys.....	9
4. Järvenpään liikuntaolosuhdeverkosto 2021	10
4.1. Järvenpään liikuntaolosuhdeverkoston SWOT-analyysi	12
5. Liikuntaolosuhdeverkoston kehittämissuunnitelman palveluvision ja tavoite	14
5.1. Lähiliikuntaolosuhteiden nykytila ja kehittämisen kärjet	15
5.2. Alueellisten olosuhteiden nykytila ja kehittämisen kärjet	16
5.3. Kaupunkitasoisten olosuhteiden nykytila ja kehittämisen kärjet	17
5.3.1. Keskustan liikuntapuiston nykytila ja kehittämissuunnitelma.....	17
5.3.2. Liikuntakeskus Pirosen nykytila ja kehittämistarpeet	18
5.3.3. Uimahallin ja liikuntahallin nykytila ja kehittämistarpeet	19
5.3.4. Jäähallin nykytila ja kehittämistarpeet	20
5.4. Ylikunnallisten olosuhteiden nykytila ja kehittämisen kärjet.....	21
5.5. Laji- ja kilpailutoiminnan olosuhteiden nykytila ja kehittämisen kärjet	22
6. Toimenpideohjelma 2022–2035	24
6.1. Liikuntaolosuhteiden kehittämistoimet 2022–2025	25
6.2. Liikuntaolosuhteiden kehittämistoimet 2026–2028.....	27
6.3. Liikuntaolosuhteiden kehittämistoimet 2029–2032.....	28
6.4. Liikuntaolosuhteiden kehittämistoimet 2033–2035.....	28
7. Liikuntaolosuhteiden rakentamishankkeiden seuranta ja johtaminen.....	29
Lähteet.....	30
Liitteet	32
Liite 1. Järvenpään väestönkehitys alueittain 5v syklillä 2020–2040 kaupunkikehityksen vuoden 2021 väestösuunnitteen mukaan	32
Liite 2. Liikuntaolosuhdekysely seuroille ja yhdistyksille.....	34
Liite 3. Liikuntaolosuhdekyselyn vastausraportti	40

1. Johdanto

Järvenpään kaupungin liikkumishjelman motto on "ilokseen liikkuva jäkeläinen". Motossa kiteytyy moni tavoittelemisen arvoinen asia. Liikkumisen on tärkeä tuottaa iloa ja liikkumisen tapoja on monia. Kaupunki edistää liikkumista tarjoamalla turvalliset ja monipuoliset olosuhteet ja liikunnan harrastusmahdollisuudet kaikissa elämänvaiheissa.

Avainasemassa on, että jokainen löytää ne itselleen sopivimmat liikkumisen muodot nyt ja tulevaisuudessa. Olemme halunneet tässä liikuntaolosuhdeverkoston kehittämissuunnitelmassa valottaa, minkälaisissa olosuhteissa järvenpääläiset pääsevät toteuttamaan itseään liikkumisen eri muodoissa. Kehittämissuunnitelman tavoite on tuoda esille tarpeet ja resurssit monipuolisten liikuntaolosuhteiden, etenkin rakennettujen liikuntapaikkojen, kehittämiseen. Suunnitelma on toki vain suunnitelma ja muutokset ovat mahdollisia, mutta tarpeiden tunnistaminen on ensiaskel yhdessä onnistumiseen.

Yhdessä tekemisellä ja osallisuudella on tärkeä merkitys toimivien ja monia kohderyhmiä palvelevien olosuhteiden kehittämisessä. Kiitos siitä, että olemme tämän suunnitelman saaneet työstettyä, kuuluu monille eri tahoille kuntalaisista yhdistyksiin ja poliittisiin toimielimiin. Tärkeässä roolissa on ollut myös kaupungin eri palvelualueiden ja koko konsernin yhteistyö. Olemme yhdessä luoneet yhteisen tavoite- ja tahtotilan niin liikkumishjelman visioon ja keihäänkärkiin kuin liikuntaolosuhteiden kehittämissuunnitelmaan. Yhteistyö on tärkeää resurssiviisaan toiminnan toteuttamisessa.

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman "Hyvinvointia ja turvallista arkea" yksi neljästä painopisteestä on se, että kaikilla on mahdollisuus liikunnalliseen elämäntapaan. Liikuntaolosuhteiden on siis tärkeää olla kunnossa. Niiden merkitys on tärkeä myös kaupunkistrategian näkökulmasta. Järvenpään uuden strategian tähtäin on vuodessa 2030, jolloin vision halutaan olevan todellisuutta: "Järvenpääläiset voivat hyvin ja asiat hoituvat sujuvasti metropolialueen pohjoisessa keskuksessa."

Liikkuminen on usein valintakysymys, johon olosuhteet antavat mahdollisuuksia, syitä ja tekosyitä. Etsitään siis oma tapamme liikkua ja löydetään itsestämme #Ilokseen #Liikkuva #Jäkeläinen.

Järvenpäässä heinäkuussa 2022,
Kristiina Hannula
palvelualuejohtaja
Hyvinvoinnin palvelualue

2. Liikkumistrendit ja liikuntaolosuhteiden kehittämistä ohjaavat asiakirjat

Liikuntakulttuuriin ja väestön liikkumiseen vaikuttavat sekä globaalit toimintaympäristön muutokset ja megatrendit että alueellinen kehitys. Koronakriisi saattaa kiihdyttää joitakin jo olemassa olevia muutoksia, mutta megatrendien kehityskulut eivät ole kadonneet minnekään, kuten kuvattu kuviossa 1. (Sitra 2020).

Kuvio 1. Megatrendit koronan valossa (Sitra 2020).

Liikuntakulttuuriin vaikuttavat keskeiset muutostekijät jäsenettiin vuonna 2019 valmistuneessa opetus- ja kulttuuriministeriön nuoriso- ja liikuntapolitiikan tulevaisuustyössä. Liikunnan kannalta keskeisiksi muutostekijöiksi määriteltiin: 1) elintavat ja eriarvoistuminen, 2) ilmastonmuutos, 3) digitalisaatio ja työelämän murros, 4) väestön ikääntyminen ja 5) kaupungistuminen (Liikuntapaikkarakentamisen suunta-asiakirja).

Ihmisten elintavat ovat muuttuneet viime vuosikymmeninä siten, että väestön fyysinen aktiivisuus on kokonaisuudessaan vähentynyt. Lapsista, nuorista ja aikuisista noin kolmasosa ja ikäihmisistä vain murto-osa liikkuu terveytensä kannalta riittävästi. Erilaisia toimintarajoitteita kokevat ihmiset liikkuvat ja harrastavat liikuntaa yleisesti muuta väestöä vähemmän. Osaltaan taustalla ovat olosuhteisiin liittyvät haasteet. (SmartSport 2020:2.)

Arkiaktiivisuuden lisäämiseen tulee kiinnittää yhä enenevää huomiota. Yhdyskuntasuunnittelulla on keskeinen merkitys liikunnan ja fyysisesti aktiivisen arjen olosuhteisiin. Yhdyskuntasuunnittelua tehdään käytännössä kaavoituksella, jossa ratkaistaan, mihin tarkoitukseen maa-alueita käytetään. Viihtyisä, turvallinen ja esteetön elinympäristö kannustaa ulkona liikkumiseen. Saavutettavat liikuntaolosuhteet ja esteettömät liikuntapaikat mahdollistavat jokaiselle yhdenvertaiset mahdollisuudet toimia erilaisissa rooleissa, niin liikunnan harrastajana, urheilijana, avustajana, katsojana, ohjaajana, valmentajana kuin toimitsijana.

Varhaiskasvatustukien liikunnan ja fyysisen aktiivisuuden tukemisessa tärkeää on lasten mahdollisuus leikkiä ja liikkua ulkona, heti oman kodin ulkopuolella. Lisäksi tarvitaan rakennettuja liikuntapaikkoja ja perheiden liikkumiseen soveltuvia tiloja. Lasten ja nuorten yleisin liikkumismuoto on vapaa-ajan omatoiminen liikkuminen.

Lasten ja nuorten liikkumisympäristöistä koulun ulkopuolisessa käytössä korostuvat kevyenliikenteen väylät ja luontoympäristö. Omatoimisessa liikkumisessa tärkeitä ovat leikki-, liikunta-, luonto- ja lähiliikuntapaikat sekä organisoitujen harrastusten näkökulmasta varsinaiset liikuntapaikat. (Liikuntapaikkarakentamisen suunta-asiakirja.)

Aikuiset liikkuvat ylivoimaisesti eniten omatoimisesti. Aikuisväestön suosituin liikuntaharrastus on kävelylenkkeily. Viime vuosina omatoimisen harrastamisen määrä on kuitenkin hieman vähentynyt suhteessa organisoidun liikunnan harrastamisen määrään. Tutkimusten mukaan eri lajien harrastamiskulttuurit eriytyvät aikuisilla voimakkaasti sukupuolen ja iän mukaan. Ikääntyneiden fyysistä aktiivisuutta tukee kodin lähellä olevat esteettömät ja turvalliset reitit ja liikuntapaikat levähdyspaikkoineen. Ikääntyneiden kannalta keskeisiä liikkumisaikkoja ovat asuinympäristö, kevyen liikenteen väylät, lähiviheralueet ja luonto sekä kuntosalit, jumppasalit ja uimahallit. (Liikuntapaikkarakentamisen suunta-asiakirja.)

Urheilun ja etenkin huippu-urheilun olosuhteet voidaan jakaa harjoittelun ja kilpailemisen olosuhteisiin. Kunnilla on Suomessa keskeinen merkitys väestöä laaja-alaisesti liikuttavien olosuhteiden lisäksi myös huippu-urheilun olosuhteisiin liittyen. Ammattiurheilun olosuhteiden ja arvokilpailuolosuhteiden osalta korostuvat eri lajivaatimusten lisäksi erilaiset yleisötilojen tarpeet sekä esimerkiksi viestintäteknologiset valmiudet. Kilpailuolosuhteiden osalta on tärkeää huomioida tilojen mahdollinen käytettävyys myös arkikäytössä sekä lasten ja nuorten urheilussa. (Liikuntapaikkarakentamisen suunta-asiakirja.)

Liikuntalain mukaan kuntien tehtävänä on edellytysten luonti kunnan asukkaiden liikunnalle rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja. Tärkeäksi osaksi tietopohjaista kehittämisotetta valtionhallinnon linjauksissa nostetaan kuntalaisten kuuleminen ja osallistaminen. Kuntalaisten näkemysten ja toiveiden tulee näkyä paikallistason olosuhdekehittämisen painopistevalinnoissa. Tilanne edellyttää enenevässä määrin resurssoinnin painopisteiden valintoja ja sitä kautta entistä strategisempaa otetta liikunnan ja urheilun olosuhdetyöhön (SmartSport 2020:1). Liikuntaolosuhdeverkoston kehittämisen linjausten perustana ovat liikuntaan, tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen sekä ekologiseen kestävään kehitykseen liittyvät linjaukset ja lainsäädäntö. Kuvio 2 kuvaa kuntien lainsäädännöllisen kehikon, jonka puitteissa liikkumisolosuhteita toteutetaan ja ylläpidetään.

KUNTIEN LIIKUNTAPALVELUIDEN LAINSÄÄDÄNNÖLLINEN KEHIKKO*

* Muokattu lähteestä: Kuntaliitto / Liikunnan asema lainsäädännössä

SMARTSPORT

Kuvio 2. Kuntien liikuntapalveluiden lainsäädännöllinen kehikko (SmartSport 2020:2).

2.1. Järvenpään omat ohjaavat asiakirjat

Saavutettavuus on Järvenpäälle ominainen piirre. Turvallisessa ja tiiviissä kaupungissa elämä on sujuvaa, vuoropuhelu sekä palvelut pelaavat ja liikenneyhteydet toimivat moneen suuntaan. Järvenpään kaupungin strategian 2030 arvot, missio, visio ja painopisteet hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 13.6.2022. Järvenpään uuden strategian tähtäin on vuodessa 2030, jolloin vision halutaan olevan todellisuutta:

"Järvenpäälaiset voivat hyvin ja asiat hoituvat sujuvasti metropolialueen pohjoisessa keskuksessa."

Kaupungin toiminnan painopisteitä ovat tulevana vuosina kestävä ja hallittu kasvu, vireä kaupunkielämä sekä ajoissa auttaminen. Kaupungin toimintaa ohjaavat yhteiset arvot, joiksi on määritelty **oikeudenmukaisuus**, **rohkeus** ja **vastuullisuus**. Oikeudenmukaisuudella viitataan muun muassa toiminnan läpinäkyvyyteen ja kaupunkilaisten osallisuuteen. Rohkeus on arkipäivän rohkeutta toimia, luoda uutta sekä avata ja käydä keskustelua. Rohkeus syntyy luottamuksesta kaupungin eri toimijoiden välillä. Vastuullisuus puolestaan on Järvenpään toiminnan ydintä, joka turvaa kestävä kasvun ja kehityksen.

Päätetystä strategiasta johdetaan toiminnan tavoitteita ja niihin tähtääviä toimenpiteitä sekä mittareita onnistumisen seurantaan myös liikuntaolosuhdeverkoston kehittämissuunnitelmaan. Alla kuviossa 3 on esitetty kaupungin strategian 2030 visio, painopisteet, missio ja arvot.

Kuvio 3. Järvenpään kaupungin strategian 2030 visio, painopisteet, missio ja arvot.

Strategisena asiakirjana liikuntaolosuhdeverkoston kehittämissuunnitelma kytkeytyy Järvenpään kaupunkistrategia 2030, hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 2022–2025, Resurssiviisas Järvenpää -tiekarttaan, Järvenpään osallisuusmalliin ja investointiohjelma 2023–2032. Näiden asiakirjojen sekä Järvenpään liikkumisohjelman 2021–2024 tavoitteiden edistäminen määrittää kaupungin liikuntaolosuhteiden kehittämisen kärkiä. Liikunnan olosuhdeverkoston kehittämisessä resurssiviisautta voidaan olennaisesti edistää mm. huolehtimalla liikuntapaikkojen saavutettavuudesta kestäväillä kulkumuodoilla, pienentämällä rakentamisen ja hankintojen ympäristövaikutuksia, kehittämällä kiinteistöjen energiatehokkuutta ja jätehuoltoa sekä opastamalla palveluiden käyttäjiä energian ja veden säästöön ja kierrätykseen. Lähtökohtana on käsitys siitä, että olosuhdetyössä onnistuminen edellyttää vahvaa poikkihallinnollista yhteistyötä ja koordinoitua. Suunnitelma osaltaan vahvistaa kuntalaisten ja paikallisten toimijoiden osallisuutta.

2.2. Liikuntaolosuhdeverkoston kehittämisen suuntaviivat

Opetus- ja kulttuuriministeriön strategisena tavoitteena on päätöksenteon perustaminen yhä vahvemmin tutkittuun tietoon (OKM 2018:42). Valtion liikuntaneuvostossa 15.4.2021 hyväksytyssä mutta vielä julkaisemattomassa Liikuntapaikkarakentamisen suunta-asiakirjassa nostetaan esiin seuraavat keskeiset kehittämistarpeet liikuntapaikkarakentamiseen liittyen:

1. Yhdyskuntasuunnittelun eri vaiheissa tulee kehittää poikkihallinnollisia toimintatapoja liikunnan ja fyysisen aktiivisuuden näkökulmien huomioimiseksi kaavoitusprosessin kaikissa vaiheissa.
2. Pitkäjänteistä, strategista suunnittelua kuntien liikuntaolosuhteiden kehittämisessä tulee parantaa, jotta tulevana vuosina voidaan turvata liikuntapaikkojen vastaavuus kuntalaisten liikunnan, liikkumisen ja urheilun tarpeisiin.
3. Kuntien on keskeistä seurata kuntalaisten liikuntakäyttäytymistä ja tarpeita sekä reagoida niissä tapahtuviin muutoksiin ketterästi kuullen ja osallistaen kuntalaisia ja keskeisiä toimijoita.

4. Liikuntapaikkarakentamisen investointeja sekä liikuntapaikkojen käyttöä tulee tarkastella myös tasa-arvon näkökulmasta, jotta eri sukupuolten suosimien lajien käytössä on riittävät ja soveltuvat liikuntapaikat.
5. Kuntien tulee kiinnittää huomiota liikuntapaikkojen huolelliseen ja suunnitelmalliseen ylläpitoon ja korjaukseen. Liikuntapaikkahankkeita suunniteltaessa ja toteuttaessa on huomioitava investointimenojen lisäksi liikuntapaikasta tulevana vuosina aiheutuvat käyttömenot.
6. Liikuntapaikkaverkoston ylläpitäminen vaatii jatkossa julkisia investointeja niin peruskorjaamiseen kuin uudisrakentamiseen.
7. Tiukassa julkisen talouden tilanteessa liikuntapaikkaverkoston täydentämiseen tarvitaan myös yksityisrahoitteista liikuntapaikkarakentamista.
8. Liikuntapaikkojen ylläpidossa edetään kohti yhä pienempää energiankäyttöä. Liikuntapaikkarakentamisessa tulee edetä jatkossa kohti hiilineutraaliutta.
9. Liikuntaolosuhteiden esteettömyyteen ja saavutettavuuteen tulee kiinnittää edelleen erityistä huomiota, jotta liikuntapaikat soveltuvat yhä paremmin kaikille väestöryhmille.
10. Liikuntapaikat varhaiskasvatusyksiköiden, peruskoulujen ja oppilaitosten yhteydessä palvelevat niin kasvatusta ja opetusta kuin vapaa-ajan käyttöä. Liikuntaolosuhteiden käytettävyyteen voidaan vaikuttaa sekä rakentamisvaiheen ratkaisuilla että erilaisilla toimintakäytännöillä.

Järvenpään liikuntaolosuhdeverkoston kehittämisen suuntaviivoina toimivat edellä esitetyt kymmenen kohtaa. Näiden suuntaviivojen perusteella kaupungin olosuhdeverkostoa kehitetään vuosina 2022-2035 huomioiden väestönkasvun ja liikkumistrendien lisäksi talouden, maankäytön ja korjaustarpeiden vaikutukset. Tärkeää on pyrkiä huomioimaan myös liikuntapaikkarakentamisen ympäristö- ja luontovaikutukset pidemmällä tähtäimellä. Järvenpään väestösuunnite ja yleiskaava 2040 toimivat osaltaan liikuntaolosuhdeverkoston kehittämisen lähtökohtina.

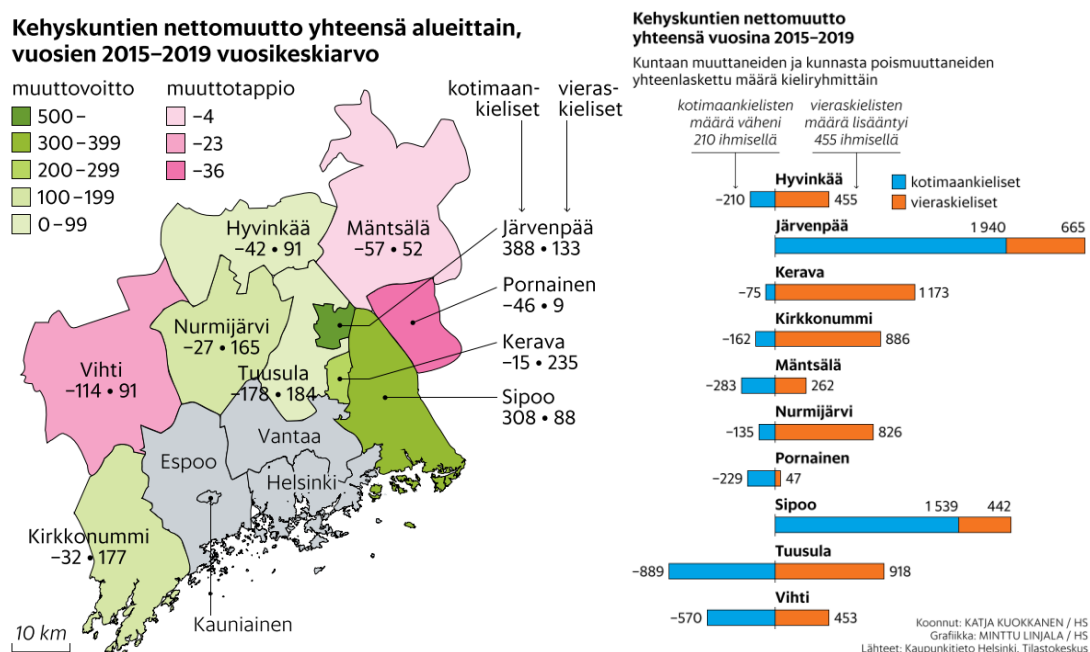
3. Järvenpään väestönkehitys

Vuonna 2020 Järvenpään asukastiheys oli Suomen neljänneksi suurin, 39,89 km² alueella asukkaita oli 44 455. Kuviossa 4 on esitetty kaupunkikehityksen väestösuunnitteen 2021 mukainen Järvenpään väestönkehitys vuosille 2021-2035. Kaupunginvaltuusto on osana Järvenpään yleiskaavan 2040 valmisteluprosessia tehnyt päätöksen kaupungin valituista kasvusuunnista. Maankäytön ja uuden asuinrakentamisen painopiste tulee olemaan seuraavan kymmenen vuoden aikana Järvenpään keskustassa ja Etelä-Järvenpäässä (Järvenpään kaupungin palveluverkkosuunnitelma 2019–2028).

Suunnite	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Väestö	45 447	46 492	47 586	48 730	49 943	51 072	52 103	53 039	53 867	54 585	55 295	55 994	56 682	57 361	58 036
0-12v	6 466	6 479	6 513	6 528	6 577	6 605	6 661	6 691	6 706	6 753	6 814	6 882	6 943	7 013	7 076
0-12v %	14,2	13,9	13,7	13,4	13,2	12,9	12,8	12,6	12,4	12,4	12,3	12,3	12,2	12,2	12,2
13-17v	2 650	2 736	2 827	2 930	3 027	3 061	3 056	3 071	3 071	3 050	3 000	2 965	2 934	2 888	2 871
13-17v %	5,8	5,9	5,9	6,0	6,1	6,0	5,9	5,8	5,7	5,6	5,4	5,3	5,2	5,0	4,9
18-64 v	27 541	28 101	28 773	29 464	30 169	30 864	31 485	32 038	32 498	32 883	33 259	33 651	34 051	34 484	34 963
65+ v	8 790	9 176	9 473	9 808	10 170	10 542	10 901	11 239	11 592	11 899	12 222	12 496	12 754	12 976	13 126
65+ v %	19,3	19,7	19,9	20,1	20,4	20,6	20,9	21,2	21,5	21,8	22,1	22,3	22,5	22,6	22,6

Kuvio 4. Järvenpään ennakoitu väestönkehitys kokonaisuudessaan ja ikäryhmittäin vuosille 2021-2035 (kaupunkikehityksen väestösuunnite 27.4.2021).

Ennakointi on oleellinen osa liikuntapaikkarakentamisen suunnittelua, koska rakennetut liikuntapaikat on useimmiten tarkoitettu palvelemaan useita vuosikymmeniä. Eri väestöryhmien liikuntaolosuhtetarve on osin erilainen ja väestönkehityksen suunta on yksi keskeisistä paikallisiin liikuntapaikkarakentamisen tarpeisiin vaikuttavista asioista. Asukasmäärän kasvun jatkuessa ennakoidusti kysyntä uusille liikuntaolosuhteille tulee myös kasvamaan. Järvenpään väestönkasvusta reilu viidennes on viime vuosina tullut vieraskielisistä, kuten ilmenee kuvioista 5. Liikuntapaikkojen monikäyttöisyys ja muunneltavuus mahdollistavat paikallisen reagoinnin väestörakenteen muutokseen.

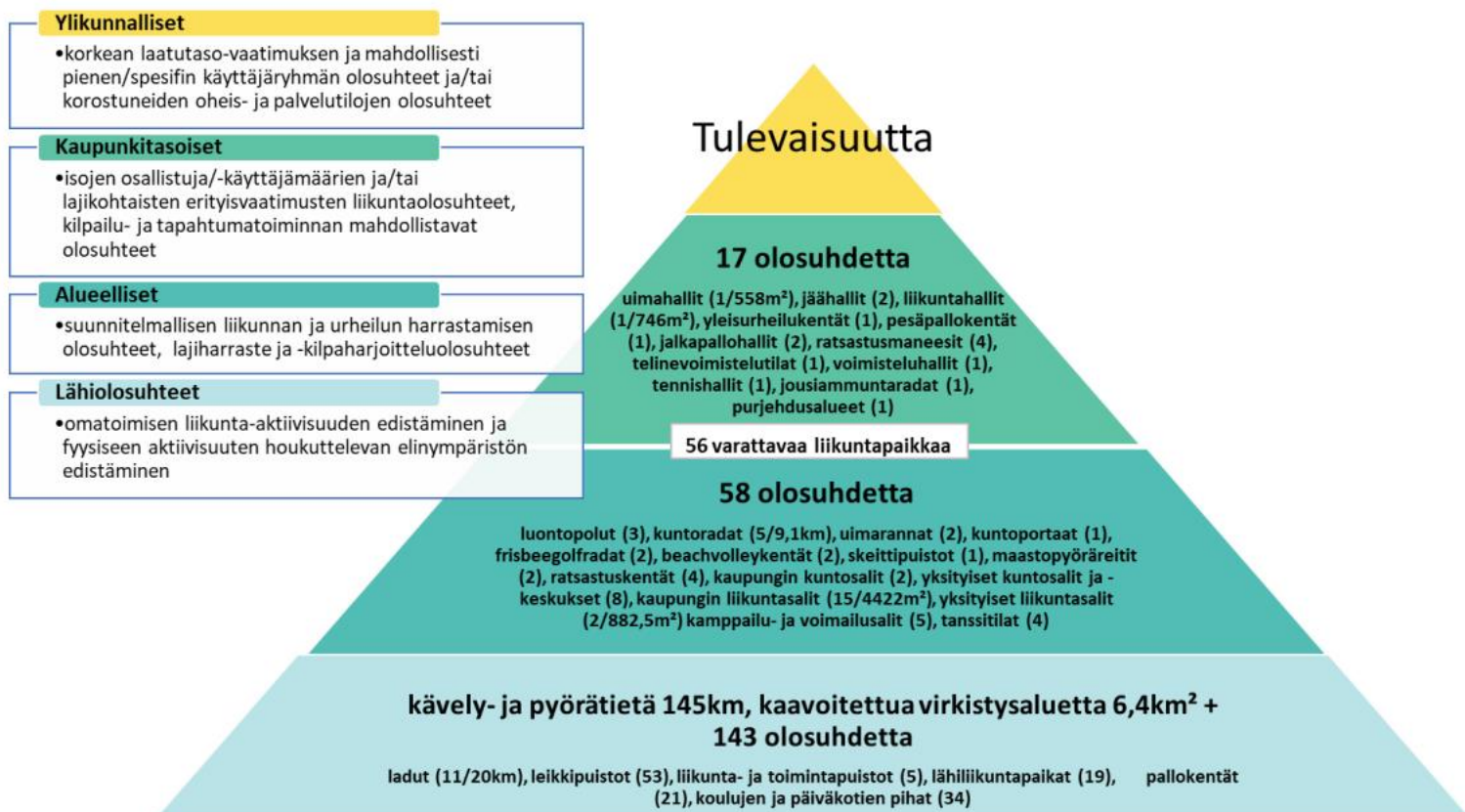
Kuvio 5. Kehyskuntien nettomuutto yhteensä alueittain, vuosien 2015-2019 vuosikeskiarvo (HS 5.2.2021).

Liitteessä 1 on esitetty kaupunkikehityksen väestösuunnitteen 2021 mukainen Järvenpään ennakoitu väestönkehitys 2020-2040 asuinalueittain viiden vuoden syklillä. Taulukkoon on vihreällä värillä korostettu voimakkaimmin väestömäärältään kasvavia asuinalueita, joita ovat Järvenpään eteläisellä alueella Keskusta,

Terhola, Ristinummi ja Lepola sekä keskisellä alueella Pajala ja Pietilä. Alueellinen väestömäärä ja sen kehitys ikäryhmittäin tulee huomioida suhteessa lähi- ja alueelliseen liikuntaolosuhdemäärään.

4. Järvenpään liikuntaolosuhdeverkosto 2021

Kuviossa 6. on kuvattu Järvenpään kaupungin liikuntaolosuhdeverkosto vuonna 2021. Olosuhteet on jaoteltu lähiliikuntaolosuhteisiin, alueellisiin liikuntaolosuhteisiin ja kaupunkitasoisiin olosuhteisiin. Ylikunnalliset olosuhteet edustavat mahdollista tulevaisuutta.

Kuvio 6. Järvenpään liikuntaolosuhdeverkosto 2021.

Liikuntapaikkojen saavutettavuus on keskeinen osa laadukkaita liikuntapalveluja, jolla on suuri merkitys palveluiden tasa-arvoisessa järjestämisessä. Hyvä liikuntapaikkojen saavutettavuus edistää väestön eri ikäryhmien hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä. Liikuntapaikkojen käytön seurannan tarpeet sisältävät kysynnän ja tarjonnan osalta neljä kokonaisuutta: 1) liikuntapaikkojen lukumäärät liikuntapaikkatyypeittäin, 2) liikuntapaikkojen varausaste varauksien ja aukiolon suhteen 3) liikunnallisten käyntikertojen määrä liikuntapaikkatyypeittäin sekä 4) liikuntapaikkojen saavutettavuus (Nissinen & Möttönen 2013).

Liikuntapalveluiden saavutettavuuteen vaikuttaa palveluiden sijoittaminen, väestön alueellinen rakenne ja liikenneverkko. Liikuntapaikkojen saavutettavuuden soveltuvin mittaustapa on matka lähimpään liikuntapalveluun nopeimman reitin kautta henkilöautolla tai vaihtoehtoisesti kevyellä liikenteellä (Kotavaara & Rusanen 2016). Kuviossa 7 on esitetty Järvenpään ja kahdeksan lähikunnan liikuntapaikkojen saavutettavuus vuonna 2013 ja vihreällä korostettu lyhimmän matkan/ajan saavutettavuus verrokkikunnissa. Lukujen osalta on syytä huomioida, että Järvenpäässä oli vuonna 2013 neljä lähiliikuntapaikkaa, kun niitä vuonna 2020 oli yhdeksäntoista.

nro	kunta	väestö 2013 tilastoruuuista	jäähalli (km)	jäähalli (min)	kuntorata (km)	kuntorata (min)	liikuntahalli* (km)	liikuntahalli* (min)	lähiliikuntapaikka (km)	pallokenttä (km)	pallokenttä (min)	uimahalli (km)	uimahalli (min)	yleisurheilukenttä (km)	yleisurheilukenttä (min)
186	Järvenpää	39110	2,6	6,1	1,2	5,3	1,3	3,8	2,7	1,0	3,5	2,6	6,9	3,3	8,9
245	Kerava	34848	3,5	10,4	2,5	5,7	1,2	4,1	0,9	1,2	3,7	2,8	7,5	3,3	10,5
858	Tuusula	37914	4,9	11,1	7,4	12,1	1,6	4,0	1,8	1,3	3,9	6,7	10,5	6,7	13,7
505	Mäntsälä	19972	5,9	10,2	20,7	18,9	3,9	6,3	4,5	4,1	6,7	22,6	22,3	6,6	12,1
543	Nummijärvi	40165	10,5	12,5	3,5	5,9	2,0	4,2	4,4	1,4	3,2	12,5	15,0	5,6	8,0
611	Pornainen	5090	15,7	19,7	5,6	6,9	2,4	4,1	11,2	4,2	5,7	19,2	23,0	15,4	19,9
106	Hyvinkää	45864	4,5	9,1	1,9	3,7	1,2	3,2	2,1	1,0	3,0	4,0	8,4	3,6	7,8
91	Helsinki	600743	3,5	8,7	2,8	7,2	0,8	3,2	1,8	0,8	3,3	2,7	7,7	4,1	10,4
92	Vantaa	202452	5,6	11,6	4,4	9,2	1,2	4,3	2,1	0,9	3,8	3,4	9,2	5,3	11,1

Kuvio 7. Liikuntaolosuhteiden saavutettavuus Järvenpää ja lähikunnat 2013 (Kotavaara & Rusanen 2016).

Järvenpään palveluverkkosuunnitelmassa 2019–2028 on jo linjattu keskeisiä liikuntapaikkahankkeita liikuntaolosuhdeverkoston kehittämissuunnitelman ajanjaksolle. Liikuntapaikkarakentamisen merkittävimmät hankkeet ovat Keskuskentän perusparannus ja Juholanmäen alueen liikuntaolosuhteiden rakentaminen 2023–2026, jotka toteutetaan JYK-Juhola -hankkeen jatkona. Liikuntapaikkojen ylläpitoon liittyvät tärkeimmät investoinnit kohdistuvat kuntoratojen ja reittien kehittämiseen erillisen ylikunnallisen suunnitelman pohjalta sekä vuosina 2021–2024 Järvenpään liikkumisohjelmassa esitettyihin toimenpiteisiin.

Olosuhdekehittämiseen kuuluvat myös lähiliikuntapaikkojen rakentaminen koulujen yhteyteen, kokonaissuunnitelma Vanhankylänniemen kehittämisestä, monitoimiliikuntahalli Kartanon alueelle yksityisen toimijan rakentamana sekä kaupunkitekniikan johtama Rantapuiston uudistamissuunnitelma.

4.1. Järvenpään liikuntaolosuhdeverkoston SWOT-analyysi

Liikuntaolosuhdeverkoston kehittämissuunnitelma on työkalu liikuntaolosuhdeverkoston strategiselle, pitkäjänteiselle ja johdonmukaiselle kehittämiselle, joka vahvistaa kuntalaisten ja paikallisten toimijoiden osallisuutta. Kehittämissuunnitelman valmisteluun on osallistettu kuntalaisia ja hallinto- ja toimijatahoja. Pyrkimyksenä on resurssiviisaasti edistää kaikkien järvenpääläisten liikkumista ja liikunnan ja urheilun harrastamista. Avainsanoja kehittämisessä ovat osallistaminen, saavutettavuus, esteettömyys, yhdenvertaisuus, monikäyttöisyys, turvallisuus sekä resurssiviisaus.

Järvenpään liikuntaolosuhdeverkostosta vuonna 2021 tehtiin kuviossa 8. näkyvä SWOT-analyysi tilannekuvan tarkentamiseksi. Analyysin tekemiseen osallistuivat kaupungin liikunnan edistämisen työryhmän jäsenet sekä Liikkuva koulu -työryhmän jäsenet. Liikuntaolosuhdeverkoston tilasta on saatu kommentit myös nuorisovaltuustolta sekä eläkeläis- ja vammaisneuvostolta. Lisäksi analyysiin hyödynnettiin Järvenpään TEA-viisarin tuloksia vuodelta 2020, Kysely liikkumisesta ja liikkumisolosuhteista Järvenpäässä 2020 -kuntalaiskyselyn tuloksia, Yhdistyskyselyn 2020 -tuloksia, Liikuntaolosuhdekysely urheiluseuroille ja -yhdistyksille -kyselyn tuloksia vuodelta 2021, Ylikunnalliset liikuntaolosuhteet -selvityksen kuntalaiskyselyn tuloksia vuodelta 2019, Tuusulan kunnan kanssa tehdyn liikuntapaikkojen käyttöselvityksen 2018 tuloksia, Liikkuva koulu -hankkeen oppilas-, huoltaja- ja opettajakyselyiden tuloksia vuodelta 2018 sekä Lasten liikkumisen tilannekuva -kartoituskyselyn tuloksia varhaiskasvatuksesta vuodelta 2016 sekä Liikkumisohjelma 2021-2024 valmistelun työpajamateriaaleja.

Vahvuudet

- lyhyet välimatkat, olosuhteiden hyvä saavutettavuus
- monipuolisesti olosuhteita pienellä alueella
- lähiluonnon tarjoamat mahdollisuudet
- ulkoliikuntapaikkoja ja leikkipuistoja hyvin
- liikuntapaikat hyvässä kunnossa hyvin ylläpidettyinä
- hyvä verkostoyhteistyö olosuhteiden kehittämisessä

Mahdollisuudet

- kävely- ja pyöräteiden parantaminen (mm. valaistus)
- luontoliikuntaverkoston kehittäminen
- lähiliikuntaolosuhteiden monipuolisuuden kehittäminen (mm. ulkokuntosalit, erilaiset toimintakentät ja -alueet)
- ylikunnallisesti toteutetut liikuntareitit ja -paikat
- yhteistyö muiden sektoreiden kanssa erilaisten harraste- ja kilpaurheiluosuhteiden lisäämiseksi
- digitaaliset palvelut liikkumisen lisäämisessä

Heikkoudet

- kävely- ja pyöräteiden kunto ja levähdyspaikkojen määrä
- luontopolkujen ja ulkoilureittien kunto ja riittävyys
- sisäliikuntatilojen riittämättömyys harraste- ja kilpaurheiluun sekä tapahtumatoimintaan.
- vesiliikuntatilan riittämättömyys (maauimala / kirkasvetinen uimaranta puuttuu)
- reagointimahdollisuus muuttuviin olosuhdevaatimuksiin
- olosuhteiden käyttöstaseurannan puutteellisuus

Uhat

- kaupungin talouden säästötoimenpiteiden ja koronan vaikutukset
- yleinen asenne liikkumiseen ja urheiluun rapautuu
- olosuhdekehittäminen siiloutuu
- virkistys- ja viheralueiden riittämättömyys
- digitalisoituminen vähentää arkiliikkumista
- urheilulaji- ja -tapahtumatoiminnan olosuhteiden kehittämisen resurssien riittämättömyys

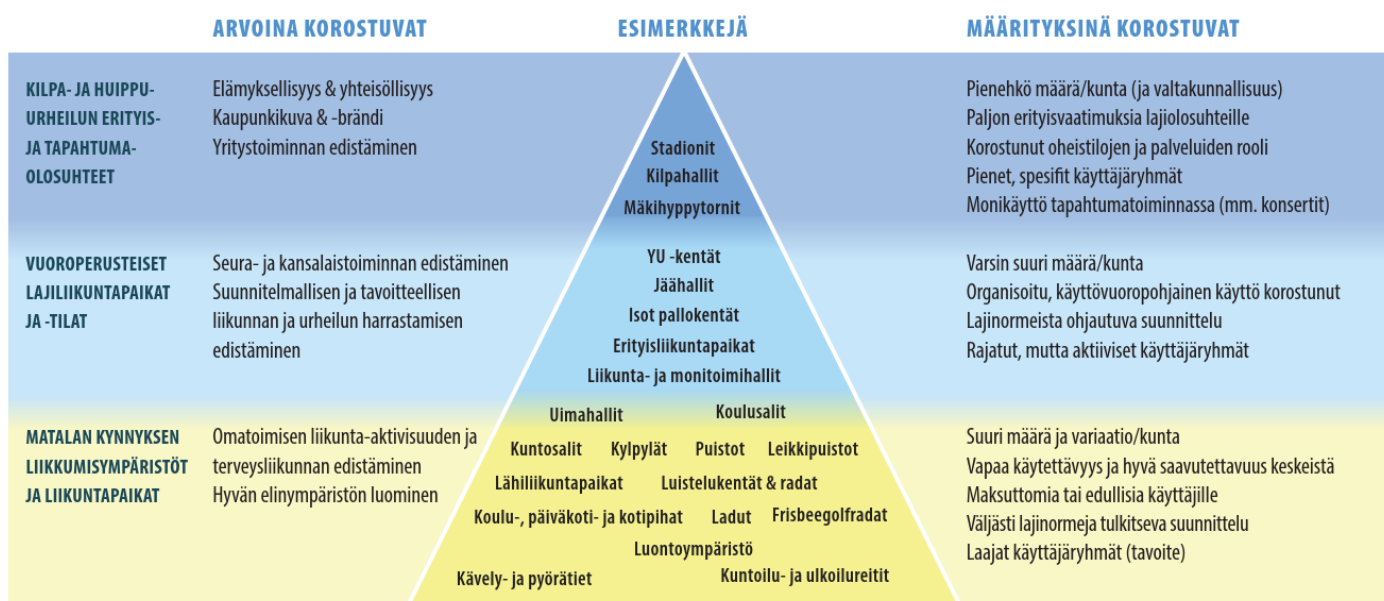
Kuvio 8. SWOT-analyysi Järvenpään liikuntaolosuhdeverkostosta vuonna 2021.

Järvenpään taloushaasteet asettavat rajoitteita liikuntaolosuhteiden kuntakohtaiselle ja ylikunnalliselle kehittämiselle. Maankäytön näkökulmasta erityisongelmaksi on muodostumassa tilapula ja maan kallistuminen etenkin kuntakeskustan läheisyydessä. Nykyisten ja varsinkin uusien liikuntaolosuhteiden sijaintia pohditaan myös talouden näkökulmasta. Liikuntapaikkojen sijaintia ja sijoittamista arvioitaessa keskiössä tulee olemaan

olosuhteiden saavutettavuus ja sekoittuneisuus muun maankäytön kanssa, jotta voidaan lisätä todennäköisyyksiä liikuntapaikkojen korkeille käyttöasteille (Järvenpään EMAL-ryhmä.)

5. Liikuntaolosuhdeverkoston kehittämissuunnitelman palveluvision ja tavoite

Fyysinen aktiivisuus erityyppisenä arki- ja hyötyliikkumisena, liikunta- ja urheiluharrastuksena ja/tai kilpa- ja huippu-urheiluna tapahtuu moninaisissa olosuhteissa. Liikkumisympäristöjen kehittäminen fyysisen aktiivisuuden lisäämiseksi vaatii eri hallinnonalojen yhteistyötä niin kunnissa kuin valtionhallinnossa. Valtioneuvoston liikuntapoliittisen selonteon (2018) mukaan 2020-luvun tärkein liikuntapoliittinen tavoite Suomessa on fyysisen aktiivisuuden lisääminen kaikissa ikä- ja väestöryhmissä tasolle, jossa väestö liikkuu terveyden ja hyvinvoinnin kannalta riittävästi. Yhdeksi 2020-luvun liikuntapolitiikan painotukseksi on kirjattu liikuntapaikkarakentamisen ja liikuntaolosuhteiden tukeminen. Kuvio 9 kuvaa minkälaisista paikoista ja ympäristöistä liikuntaolosuhteet-käsitteen laaja kokonaisuus muodostuu sekä minkälaisia arvoja ja määriä voidaan tunnistaa erilaisissa olosuhtetyypeissä (SmartSport 2020:2). Arjen elinympäristöt ja sitä kautta omaehtoisen liikkumisen mahdollisuudet muokkautuvat pääosin kuntatason toimijoiden päätösten vaikutuksesta (Oulun yliopisto 2018).

SMARTSPORT

Kuvio 9. Liikuntaolosuhteiden jäsentelyä kolmeen kategoriaan (SmartSport 2020:2).

Hyvinvointilautakunnan seminaarissa 15.12.2020 saatiin osallistujilta kannatusta edetä liikuntapalveluissa **liikuntaolosuhdeverkoston kehittämisessä vuoteen 2035 palveluvisiona Yhdessä iloa**. Liikunnalla on hyvinvointia lisäävä ja terveyttä ennalta edistävä vaikutus, ja tällä visiolla liikuntapalvelut toteuttavat kaupunkistrategian painopisteitä ajoissa auttamisesta, kestävästä ja hallitusta kasvusta sekä vireästä kaupunkielämästä. Kaikkien kuntalaisten on mahdollista harrastaa ja liikkua avoimia maksuttomia ulkoliikuntaolosuhteita hyödyntäen. Liikuntapalvelut järjestävät vähän liikkujille ja erityisryhmille ohjattua ryhmätoimintaa yhteistyössä ammattimaisten kumppaneiden kanssa. Matalan kynnyksen palvelut ovat edullisia, helposti saavutettavia ja yhteisöllisyyttä edistäviä. Liikkumisaktiivisuutta tuetaan myös liikkumis- ja elintapaneuvonnan avulla. Edellytyksenä laadukkaille palveluille ja ympärivuotiselle harrastus- ja lajitoiminnalle ovat hyvin hoidetut rakennetut ulko- ja sisäliikuntatilat. Palveluita kehitetään kuntalaisia kuullen ja olosuhteiden kehittämisen eri vaiheisiin osallistaen.

Tämän kehittämissuunnitelman tavoitteena on jäsentää ja selkiyttää Järvenpään kaupungin vuosien 2022–2035 keskeisimpiä toimenpiteitä liikuntaolosuhteiden kehittämiseen ja ylläpitoon liittyen. Asiakirja pyrkii kuvailemaan kehittämisen kärkiä – eli tavoitteita sekä painopistevalintoja, joiden viitoittamana vuositasoista päätöksentekoa suunnitellaan investointiratkaisujen ja muiden keskeisten toimenpiteiden tasolla. Alaluvuissa 5.1.-5.4. on kuvattu lähiliikuntaolosuhteista ylikunnallisiin liikuntaolosuhteiden nykytila ja kehittämisen kärjet, ja alaluvussa 5.5. tarkasteltu laji- ja kilpailutoiminnan näkökulmista Järvenpään liikuntaolosuhteita ja niiden kehittämisen kärkiä.

5.1. Lähiliikuntaolosuhteiden nykytila ja kehittämisen kärjet

Liikuntaolosuhdetyyppinä lähiliikuntapaikka on varsin väljästi määritelty. Yleisesti kävellen ja pyöräillen saavutetaan 15min matkan päässä olevat kohteet, joka matkana on 1-2km. Yli 30min matka rajaa käyttöä selvästi. Virkistysalueen tulisi olla saavutettavissa 300m päässä kotoa, lähiliikuntapaikan asutuksen tiheydestä riippuen 0,5-1,5km säteellä. Rakennetusta lähiliikuntapaikasta alle 500 metrin etäisyydellä asuvista lapsista ja nuorista yli 70 % käyttää lähiliikuntapaikkaa vapaa-ajallaan vähintään satunnaisesti (Valo 7/2015). Lähtökohtaisesti lähiliikuntaolosuhderakentamisen päätavoitteena on kansalaisten omatoimisen liikunnan edistäminen, etenkin lasten ja nuorten sekä ikäihmisten osalta, jotka muita ikäryhmiä enemmän ovat riippuvaisia välittömän lähiympäristön tarjoamista liikkumismahdollisuuksista. (Valo 7/2015)

Järvenpäässä lähiliikuntaolosuhteiksi määriteltyjä olosuhteita ovat kävely- ja pyöräilytiet, kaavoitetut virkistysalueet, leikki- ja toimintapuistot, lähiliikuntapaikat kuten lihaskuntoharjoittelupaikat, monitoimikaukalot ja katukoripallokentät, kivituhka-, tekonorumi- ja nurmipohjaiset pallokentät sekä koulujen ja päiväkotien pihat. Talvisin sääolosuhteiden mukaan toteutettavat hiihtoladut pyritään aina tekemään lähiolosuhteena saavutettavaksi. Järvenpäässä oli vuoden 2021 alussa 145km kävely- ja pyöräilyteitä ja 6,4km² kaavoitettua virkistysaluetta, joka oli 3,3m kävely- ja pyöräilyteitä ja 1,4m² kaavoitettua virkistysaluetta per asukas. Kaupungin puistometsät ovat virkistysalueita, joita voi käyttää jokamiehenoikeudella. Vuonna 2020 Järvenpäässä oli 53 leikkipuistoa, 5 toimintapuistoa, 19 lähiliikuntapaikkaa, 21 pallokenttää ja näiden lisäksi 34 koulun/päiväkodin piha-aluetta, yhteensä 132 lähiolosuhdetta.

Lähiliikuntaolosuhteiden kehittämisessä olosuhteiden kehittämistä tulee tehdä ensisijaisesti alueellisen väestösuunnitteen perusteella huomioiden ikäjakaumat ja olemassa oleva lähiliikuntaverkosto sekä varhaiskasvatus- ja perusopetusverkon kehitys. Liikuntapaikkoja ja liikkumisolosuhteita on tarkoituksenmukaista sijoittaa eri ikäisen väestön arkielinpiirien läheisyyteen kuntalaisia ja toimijoita vahvasti suunnitteluun osallistaen. Kehittämisessä on syytä huomioida olemassa olevan rakennetun lähiolosuhdeverkoston painottuvan lapsia ja perheitä houkutteleviin ratkaisuihin, kuten leikkipuistoihin ja pelikenttiin. Jatkossa lähiolosuhteissa on ennustetun ikärakenteen muutoksen perusteella syytä huomioida etenkin ikäihmisiä palvelevien paikkojen rakentaminen, joissa tasapainon ja lihaskunnan harjoittaminen on luontevaa ja esteetöntä. Toisaalta huomioiden Järvenpään koulu- ja opiskelijaterveyskyselyiden tulokset sekä kutsuntaikäisten terveystarkastusten tulokset myös nuoria liikkumaan ja lihaskuntoharjoittelun pariin houkuttelevien lähiliikuntaolosuhteiden toteutus on perusteltua. Lähiliikuntaolosuhteiden kehittämisessä huomioidaan myös Järvenpään pyöräliikenteen kehittämissuunnitelma 2018, joka omalta osaltaan edesauttaa kevyen liikenteen toimivuutta ja liikuntapaikkojen saavutettavuutta.

Järvenpäässä on tehty lähiliikuntapaikkaselvitys vuonna 2012, ja tämän suunnitelman päivitys huomioiden yllä mainitut lähiolosuhdeverkostoon laskettavat kohteet ja kehittämisen periaatteet ovat seuraava vaihe lähiliikuntaolosuhteiden kehittämisessä. Tarkennettu lähiliikuntaolosuhdesuunnitelma tehdään vuosien 2022-2023 aikana.

Kehittämisen kärjet:

- **Järvenpään pyöräliikenteen kehittämissuunnitelman toimenpiteiden toteutus**
- **Lähiliikuntaolosuhdesuunnitelman päivittäminen**
- **Lähiliikuntapaikkojen lisäys muuallekin kuin koulupihoille.**

5.2. Alueellisten olosuhteiden nykytila ja kehittämisen kärjet

Alueellisten liikuntaolosuhteiden suunnittelun lähtökohtana on eri liikuntamuotojen olosuhdetarve, johon vaikuttaa muun muassa kunnan väkiluku ja väestöennuste, olemassa ja valmisteilla olevat liikuntatilat ja kunnassa esiintyvän liikuntaharrastuksen lajikohtainen suuntautuminen. Lisäksi on otettava huomioon tilojen mahdollinen muu käyttötarve, esimerkiksi kokoontumis- ja juhlatilana. Sisäliikuntatilojen tulee muodostaa verkosto, joka palvelee tasapuolisesti alueellista tarvetta. Tilojen kohdalla otetaan huomioon alueen väkiluku ja asukastiheys siten, että myös harvempaan asutulla alueella on mahdollisuus perusliikunnan eri lajien harrastamiseen kohtuullisen matkan päässä asunnosta.

Järvenpäässä alueellisia olosuhteita, joita on hyvä olla useampia kaupungin alueella kysynnän ja monipuolisen laji- ja harrastustilatarjonnan mahdollistamiseksi ovat: Vanhankylänniemen, Lemmenlaakson ja lintutornin luontopolut; Terholan, Paavonpolun, Jampan, uimahallin ja Loutin kuntoradat; Tervanokan ja Vanhankylänniemen niemennokan ja Vanhankylänniemen kartanon uimarannat; Rampakan kuntoportaat; Lemmenlaakson ja Vanhankylänniemen frisbeegolfradat; Jäähallin beachvolley-kentät; Rantapuiston skeittipuisto; Terholan ja Paavonpolun maastopyöräreitit; Lepolan ja Vanhankylänniemen yksityiset ratsastuskentät; uimahallin ja Pirosen kuntosalit sekä kahdeksan yksityistä kuntosalia/-keskusta; koulujen ja päiväkotien liikuntasalit; viisi kamppailu- ja voimailusalia sekä Pirosen, Temalin ja jäähallin tanssitilat.

Alueellisesti merkityksellisintä selvityksessä hyödynnettyjen useiden kyselytulosten perusteella on varmistaa ulko- ja luontoliikuntaolosuhteiden tarjonta, saavutettavuus ja laadukas ylläpito tulevaisuudessa. Kehittämiskohteena on avoimien ja maksuttomien luontoliikuntaolosuhteiden lisääminen alueiden kehittyminen ja väestönkehitys huomioiden. Toinen tärkeä asia on varmistaa liikuntasalien riittävyys ja saavutettavuus alueellisesti. Kolmantena nousee kuntosali- ja lihaskuntoharjoittelun saavutettavuuden kehittäminen, mikä liittyy vahvasti tällaisen tarjonnan kehittämiseksi myös ulko-olosuhteissa paremmin toteutettavaksi.

Kehittämisen kärjet:

- **Kuntoratojen ja luontoreittien kunnan, saavutettavuuden ja palveluiden kehittäminen**
- **Kuntosali- ja lihaskuntoharjoitteluvälineistön lisääminen alueellisesti ulkoilualueille**
- **Liikuntasalineläiden lisääminen ja liikuntasalien tarkempi profilointi ilta- ja viikonloppukäytön osalta**

5.3. Kaupunkitasoisten olosuhteiden nykytila ja kehittämisen kärjet

Järvenpään rooli liikuntaolosuhteiden taustalla on kasvukeskuksien joukossa tavallista merkittävämpi, koska alueen välittömässä läheisyydessä ei ole muita isoja olosuhteiden luoja kuten urheiluopistoa. Yksityinen liikuntaolosuhteiden verkosto on rakentunut pääosin alueen yksittäisten lajien ja yksittäisten olosuhteiden taustalla olevien yhdistysten tai yrittäjien varaan.

Kaupunkitasoisilla olosuhteilla tarkoitetaan tässä sellaisia olosuhteita, joita Järvenpään etäisyyksiltään pienessä kunnassa ei saavutettavuuden ja käyttöasteen näkökulmasta tarvita monia. Kaupunkitasoisia olosuhteita Järvenpäässä ovat uimahalli, liikuntahalli, jäähalli, harjoitushalli, liikuntakeskus Piironen, yleisurheilukenttä, pesäpallokenttä, kaksi jalkapallohallia, voimisteluhalli, ratsastusmaneesit, tennishalli, jousiammuntarata ja purjehdusalue. Näistä kokonaan yksityisomisteisia ovat jalkapallohallit, voimisteluhalli, ratsastusmaneesit, tennishalli ja jousiammuntarata. Harjoitushallissa kaupunki on mukana halliyhtiössä. Vuoden 2022 alussa kaupunkiin valmistui yksityisomisteinen Hi5-Arena. Kyseessä on monitoimihalli, jossa on noin 1 000 m² liikuntatila, 4 padel-kenttää ja taitoliikuntatila.

Järvenpään Liikuntapalvelut hallinnoi kolmea liikuntalaitos-kiinteistöä: Uima- ja liikuntahallia, jäähallia sekä liikuntakeskus Piirosta. Näihin tiloihin keskittyy liikuntapalveluiden henkilöstö ja ohjattu toiminta. Liikuntalaitokset sijaitsevat Järvenpäässä lähemmäs keskeisillä paikoilla: kahden kilometrin säteeltä laitokset saavuttaa LIPAS- tietokannan mukaan vähintään 36 400 asukasta, viiden kilometrin säteeltä runsaat 47 000 henkilöä. Liikuntalaitoksille on tehty kestävän kehityksen edistämishjelma vuonna 2020. Kaupunkitasoisesti on ratkaistava etenkin liikuntalaitosten tulevaisuus. Kaupungin tavoitetaso kiinteistöjen kuntoluokassa on 70 %, johon liikuntalaitoksissa ei yllätä kuin uimahallin yhteydessä sijaitsevan liikuntahallin osalta. Valmistelussa olevan keskustan liikuntapuiston nykytila ja kehittämissuunnitelma sekä kuntaomisteisten liikuntalaitosten nykytila ja kehittämistarpeet kuvataan tarkemmin alaluvuissa 5.3.1 - 5.3.4.

Kehittämisen kärjet:

- **Keskustan liikuntapuiston toteutus**
- **Liikuntakeskus Piironen korvaava uusi liikuntahalli**
- **Uimahallin ja jäähallin perusparannus**

5.3.1. Keskustan liikuntapuiston nykytila ja kehittämissuunnitelma

Keskustan liikuntapuiston yleissuunnitelma on laadittu Järvenpään kaupungin toimeksiannosta 2019. Nykyisen yhteiskoulun tilalle on tulossa uusi isompi koulu. Nykyistä keskustenttää palvelevat rakennukset tullaan purkamaan ja jääradat sekä tenniskentät poistetaan YO-korttelista. Liikuntapuiston suunnittelualue käsittää Järvenpään keskustentän ja sen eteläpuolisen peltoalueen, Juholanmäen. Alue sijoittuu Järvenpään keskustan etelälaidalle, radan länsipuolelle. Keskustentän YU-alueen pinta-ala on noin 3,2 ha ja Juholanmäen VU-alueen pinta-ala noin 3,5 hehtaaria. Juholanmäki on avointa peltoaluetta. Aiemmin tehtyjen pohjatutkimusten perusteella alueen pohjamaa on pääosin savea. Keskustan liikuntapuiston toteutus on investointiohjelmassa 2023-2026.

Keskustentän alueelle sijoitetaan 68x105 kokoinen jalkapallokenttä ja yleisurheilukenttä 8 juoksuradalla ja kahdella 6 metriä leveällä hyppypaikalla. Hyppypaikkojen takana on lämmittelysuora. Hyppypaikkojen itäpuolelle sijoitetaan ulkokuntosali. Yleisurheilukentän juoksuradan joustopinnoitteet uusitaan ja jalkapallokentälle asennetaan tekoturmi. Kentän länsipuolelle sijoittuu 1500 paikkainen katettu katsomo. Katsomon yhteyteen tulee pukuhuone- ja wc-tiloja ja siihen integroidaan tapahtumien lipunmyynti. Katsomon suunnittelu tarkentuu

seuraavissa suunnitelmavaiheissa. Keskuskentän alue on mahdollista rajata aidalla, johon voidaan kiinnittää maksullisten tapahtumien ajaksi näköesteitä. Aitaratkaisu tarkentuu seuraavissa suunnitteluvaiheissa. Moduulikoulun piha avautuu Keskuskentälle ja on osa Keskuskentän kokonaisuutta. Urheilukenttä on koulujen käytettävissä. Pihan leikkialueet ja välineistö tukevat Keskuskentän muita toimintoja ja vapaa-ajan liikkumista. Keskuskenttä valaistetaan 6 mastolla jalkapallokentän valaistusohjeistuksen mukaisesti huomioiden valaistustason nousu tulevaisuuden tarpeita varten. Uudet varasto- ja huoltotilat, 400 m², sijoittuvat keskuskentän eteläosaan. Selostus- ja kuulutuskoppi uusitaan. Keskuskentän eteläpuolista pysäköintialuetta laajennetaan ja pysäköintialueen molempiin päihin sijoitetaan uudet liittymät kadulle. Keskuskentän vesihuoltoverkko liitetään nykyiseen, Kansakoulunkadun ja Koulupolun välissä sijaitsevaan verkostoon. Alueelle sijoitettavat uudet hulevesikaivot liitetään nykyiseen verkostoon.

Juholanmäen alueelle sijoitetaan vuonna 2019 valmistuneen pesäpallokentän viereen 68x105 m kokoinen jalkapallon harjoituskenttä ja kolme tenniskenttää sekä yleisurheilun heittopaikat. Tenniskenttien kohdalle toteutetaan talvisin tekojäkäukalo. Pesäpallokentälle tulee myös tekojäärata. Jalkapallokenttä toteutetaan tekonurmipintaisena. Yleisurheilun heittopaikat toteutetaan nurmipintaisena Juholanpolun länsipuoliselle pellolle. Heittopaikkojen viereen kylvetään nurmi vapaamuotoista pelailua varten. Lisäksi alueella on tilavaraus juoksupolulle/hiihtoladulle. Juholanmäen pukuhuoneet ja huoltorakennus sijoittuvat pysäköintialueen yhteyteen alueen eteläosaan. Pyöräpysäköinti ja pukuhuoneet on sijoitettu pysäköintialueen ja jalkapallokentän väliin. Kehittämissuunnitelmassa esitetty pukuhuonerakennusten pinta-ala on 300 m². Juholanmäen vesihuoltoverkko liitetään Lepolanväylän verkostoon pesäpallokentälle suunniteltujen runkojohtojen kautta. Alueelle sijoitettavat uudet hulevesikaivot liitetään nykyiseen verkostoon.

Kaavamääräysten mukaan Juholanmäen alueen maisema on säilytettävä avoimena ja alue on valtakunnallisesti merkittävän kulttuurimaiseman osa. Alue tulee pitää yhtenäisenä kokonaisuutena sen historiallisen luonteen mukaisesti tehden yhteistyötä museoviranomaisen kanssa alueen tarkemmassa suunnittelussa. Keskeisenä säilytettävänä näkymänä on pidetty näkymää radan suunnalta avautuvaan peltomaisemaan. Pelinurmen ja mahdollisen Sipoontietä rajaavan aidan suunnittelussa nämä seikat on huomioitava. Juholanmäen pohjoisosassa oleva pieni kumpu säilytetään maisemallisista syistä. Kummun läntistä sivua leikataan tenniskenttien sijoittumisen vuoksi. Pesäpallokentän katsomoiden sijoituessa alueen eteläpäähän jää maisema Sipoontien ja radan risteyksen suunnalta suhteellisen avoimeksi. Sipoontien alikulku olisi myös keskeinen kevyen liikenteen turvallisuuden kannalta ja sen rakentaminen on erittäin suositeltavaa.

Järvenpään kaupungin kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 23.5.2022 § 38 Keskustan liikuntapuiston hankesuunnitelmaan liittyvän tarkemman suunnitelman ja rakennuttamisen sekä kokonaisuuteen liittyvän talousarviomuutoksen.

5.3.2. Liikuntakeskus Pirosen nykytila ja kehittämistarpeet

Vuonna 1956 rakennetun ja vuonna 2009 peruskorjatun Pirosen rakennus on vuoden 2009 peruskorjauksessa muutettu liikuntakiinteistöksi. Liikuntakeskus tarjoaa tilat monien eri lajien harrastamiselle. Yläkerrasta löytyvät telinevoimistelutila, tatamialueet, lämmittelytila sekä painimolski. Alakerrassa sijaitsevat ryhmäkäyttöön varattu kuntosali ja peilialit sekä yhdistyksen hallinnoima kahvio ja yksityisen toimijan vuokrauksessa oleva hierontatila. Liikuntakeskus Pirosen kuntoluokka on 55 % eli tyydyttävä. Kaupungin liikuntapalvelut järjestävät pääosan ohjatuista toiminnastaan uimahallin lisäksi Pirosella. Muita kaupungin aktiivisia tilojen käyttäjiä ovat Järvenpään Opisto ja opetus- ja kasvatustalot. Lajeille kuten paini, budolajit, voimistelu ja cheerleading yläkerran tilat ovat kriittisen tärkeitä lajitoiminnan toteuttamiseksi Järvenpäässä, koska vastaavia tiloja ei ole. Vuonna 2020 viikolla 40 Pirosen liikuntatilojen kokonaisvarausaste ma-su klo 7-22 välillä oli 31 %. Tiloittain varaustunteja oli: kanveesi 18

53h/vko, kuntosali 43h/vko, peilisali 1: 42h/vko, peilisali 2: 34h/vko, tatamit 55,5h/vko, molski 25h/vko ja lämmittelytila 5h/vko. Tiloissa on vajaakäyttöä arkipäivisin ja viikonloppuisin.

Piironen on sisäilmakohde, jonka ongelmarakenteiden poistamiseksi ei ole löydetty keinoja. Kohteessa ei ole pystytty poistamaan riskirakenteita, joten ne on jouduttu kapseloimaan. Kapseloinnin oletettu elinkaari on 5-8 vuotta. Rakennuksen pidempiaikainen käyttö vaatii kellaritilojen täydellisen korjauksen ja eristämisen muista tiloista, julkisivun paikkakorjaukset tai uusimisen sekä rakennuksen salaojituksen uusimisen. Liikuntapalveluita palvelisi Piironen varasto-, toimisto-, kuntosali- ja peilisalitilojen keskittäminen uima- ja/tai jäähallille näiden tilojen peruskorjauksen/laajennuksen yhteydessä. Yhdistysten ja opetus- ja kasvatuspalveluiden toimintaa palvelisivat yläkerran tiloja vastaavat lajitilat tietyin parannuksin esimerkiksi tilojen korkeuteen, valaistukseen, äänieristykseen ja esteettömään kulkuun liittyen. Korvaavat tilat on suunniteltu toteutettavaksi yrittäjävetoisena. Valmistelutyöt ja markkinakartoitus on aloitettu keväällä 2022. Piironen kiinteistön käyttöä liikuntatilana on tarpeellista jatkaa siihen saakka, kunnes korvaavat tilat järjestyvät.

5.3.3. Uimahallin ja liikuntahallin nykytila ja kehittämistarpeet

Uimahalli on rakennettu 1972 ja peruskorjattu 2008. Uimahallissa on pää- ja opetusaltaan lisäksi hieronta-, monitoimi-, kylmä-, tenava- sekä nuorisoallas ja vesiliukumäki. Hallin alakerrassa on myös kuntosali asiakkaiden käytössä uimahallin aukioloaikoina. Uimahallin kahviota ja uima- ja kuntosalirannekemyyntiä pyörittää yksityinen yrittäjä palvelusopimuksessa kaupungin kanssa. Järvenpään uimahallissa on vesiliikuntatilaa 558m², joka teki 12,6m²/1000 asukasta kohti vuonna 2020. Järvenpään uimahalli on suunniteltu 250 000 vuosikävijälle, mutta vuosittainen keskiarvokävijämäärä vuosina 2010-2019 on ollut 274 000 kävijää. Uimahallin kuntoluokka on 67 % eli tyydyttävä.

TEA-viisarissa kaupunkimaisessa ympäristössä kunnan vesiliikuntatiloista saa pisteitä, kun vesiliikuntatila on 14,15–22,07m²/1000 asukasta kohden. Huff (1963) on laskenut uimahallin kysynnän ja tarjonnan vertailuluvuksi 17m²/1000 käyttäjää kohden. Uimahallin tilakapasiteetiksi vuositasolla on laskennallisesti kannattavaa huomioida vaikutusalueen väestön 5,5-kertainen määrä (RT 2005).

Allastilan määrä Järvenpäässä vuonna 2022 oli 75 % Huffin vertailuluvuulla saatavasta 751m² allaskapasiteetin kysynnästä. Ennakoidulla väestönkasvulla vuoteen 2040, jolloin Järvenpäässä olisi 62 914 asukasta, allastilarive oli 1071m². Järvenpään väestöennusteella vuonna 2020 hallin laskennallinen käyttöaste vuositasolla olisi ollut 245 000 kävijää, mutta vuonna 2035 käyttöasteesta tulisi laskennallisesti varautua jo 332 000 kävijään. Järvenpään uimahallin käyttöaste on vuositasolla ollut tähän asti yli 5,5-kertainen määrä kaupungin asukasluvusta.

Uimahallin osalta lähiaikoina tehtäviä korjauksia ovat liukumäen uusiminen ja alkuperäisen osan vedenkäsittelytekniikan uusiminen sekä allasosaston lattialaattojen karhennus. Pidemmällä tähtäimellä ensisijainen kehittämisen tarve on allastilan lisääminen vastaamaan allastilan kysyntää ja väestönkasvua. Uimahallin nykyiset puku- ja pesuhuonetilat ovat hallin nykyiseen kävijämäärän nähden liian pieniä ja myös esteettömyyden näkökulmasta hallissa on merkittäviä ongelmia, esim. alakerran kuntosalille ja alakerran ryhmäpukuhuoneisiin ei ole hissiä. Kaupungin omaa ja yhdistysten toimintaa palvelisivat myös lisäoheistilat, kuten kunto- ja peilisalit. Näihin tulee vastata tilojen peruskorjauksen yhteydessä ja/tai uudisrakennuksella. Allastilan lisäämisessä tulee huomioida myös kuntalaiskuulemisten kautta noussut toive maauimalan toteutuksesta. Uimahallin perusparannukseen on varaus talonrakennusohjelmassa 2026-2029.

Uimahallin peruskorjauksen yhteydessä kannattaa huomioida jäähallin läheisyys energiatuotannossa. Resurssiviisaan toiminnan näkökulmasta jäähallin lauhdelämmön hyödyntäminen tulee huomioida uimahallin peruskorjauksen yhteydessä.

Koska Keravalla ja Tuusulassa tiedetään ylikunnallisen liikuntapaikkaselityksen (2019) myötä olevan myös tarvetta allastilakapasiteetin kasvattamiseen, yhtenä vaihtoehtona tulee selvittää ylikunnallista uimahalliratkaisua. Päätökset ylikunnallisesta hallista olisi hyvä olla tiedossa ennen päätöstä oman uimahallin mitoituksesta. Oman uimahallin säilyttäminen keskeisellä paikalla on koettu tärkeäksi kuntalais- ja lautakuntaviesteissä.

Uimahallin kanssa samassa rakennuksessa oleva Järvenpään liikuntahalli on LIPAS-tietokannan mukaan alle tuhannen neliön kokoisena pieni liikuntahalli. Vuonna 1980 rakennetun ja 2012 peruskorjatussa hallissa on 792m² parkettilattia lentopallo-koripallo-sulkapallo –rajoin ja hallista löytyy salibandylaidat ja voimistelumatto. Sali on jaettavissa 3-osaan. Pukuhuoneita on 5 kpl. Katsomotilat riittävät 250 henkilölle. Liikuntahallin kuntoluokka on 79 % eli hyvä. Arkipäivisin halli toimii Kartanon koulun liikuntatilana. Iltaisin hallia käyttävät urheiluseurat. Hallin lauantait ja sunnuntait on pääosin varattu tapahtumille, turnauksille yms. Liikuntahalli palvelee lajipuitteiltaan etenkin koripalloa, salibandya, lentopalloa ja voimistelua.

Vuonna 2020 viikolla 40 Järvenpään liikuntahallin kokonaisvarausaste ma-pe klo 7-22 ja la-su klo 9-20 ajat huomioiden oli 88%. Liikuntahalli on tasaisen kovalla käytöllä aukioloaikoinaan. Hyvässä kunnossa ja runsaalla käytöllä olevan hallin katsomoratkaisu kaipaa uusintaa sujuvampaa ottelu- ja tapahtumatoimintaa varten. Hallin koko ei palvele kaikkia Järvenpäässä pelattavia pallopelejä, joten laajennusta tai toista isompaa hallia on tarpeen harkita monipuolisen laji- ja kilpailutoiminnan toteuttamiseksi. Hallia käyttävät seurat ovat myös esittäneet toiveita uusista oheisharjoittelutiloista. Nämä asiat tulee huomioida uimahallin mahdollisen perusparannuksen yhteydessä, sillä hallin sijaitessa samassa rakennuksessa uimahallin kanssa, uimahallin kanssa tehtävillä ratkaisuilla on todennäköisesti vaikutusta myös liikuntahalliin.

5.3.4. Jäähallin nykytila ja kehittämistarpeet

Vuonna 1990 rakennettu Järvenpään jäähalli on pieni kilpajäähalli, josta löytyy jääkiekkorata, 8 pukuhuonetta, juoksusuora, treenisali, kahvio ja kokoustilat. Jäähallin kuntoluokka on 52 % eli tyydyttävä. Jäähallilla toteutettiin kesän 2021 aikana jääradan kaukalon vaihto joustokaukaloksi, juoksusuoran pinnoituksen uusimis- ja maalaustyöt sekä rakennuksen sisä- ja vesikaton kunnostus. Tällä hetkellä tehtyjen toimenpiteiden johdosta jäähallin elinkaarta on saatu jatkettua 2030-luvulle asti.

Suomessa oli LIPAS-tietokannan mukaan vuonna 2020 yhteensä 235 jäähallia, yksi 24 000 asukasta kohden. Jäähallien keskimääräinen aukioloaika, eli varattavissa olevat tunnit, on noin 4 100 tuntia vuodessa. Käyttöpäiviä jäähalleissa on keskimäärin 256 kappaletta. Jääradat ovat varattuna keskimäärin noin 3 000 tuntia vuodessa, jolloin jääratojen keskimääräiseksi varausasteeksi muodostuu noin 75 %. Jäähalleissa on keskimäärin 75 000 tunnin pituista liikunnallista käyntikertaa vuodessa, mikä tekee 18 per aukiolotunti ja 46 per jäärata-m² vuodessa. Harrastajamäärä on keskimäärin 25 harrastajaa/jäärata käytetyn tunnin aikana. Liikuntaa harrastavia kävijöitä/jäärata on keskimäärin 60 000 vuodessa. (Nissinen & Möttönen 2013A.)

Järvenpään jäähallin käyttäjiä ovat kaupungilta etenkin liikuntapalvelut ja opetus- ja kasvatuspalvelut. Yhdistyksistä jääurheiluseurat käyttävät jäärataa arkisin ja viikonloppuisin kuntalaisille varattujen yleisövuorojen ulkopuolella. Juoksusuora on jääurheiluseurojen lisäksi lähinnä yleisurheiluseuran käytössä.

Jäähalli on varattavissa maanantaista sunnuntaihin klo 6-24 noin kuukauden kesäsulkua lukuun ottamatta, eli varattavia tunteja on lähemmäs 6 000/vuosi. Jäähallin kokonaisvarausaste vuonna 2020 esimerkiksi otetulla

viikolla 40 oli 52%. Jäärata oli varattuna 78,5h/vko, keskimäärin reilu 11h/päivä. Juoksusuora, joka syksyllä 2020 toimi arkisin klo 8-16 Kartanon koulun liikuntatilana, oli varattuna 108,5h/vko, keskimäärin 15,5h/päivä. Esimerkkiviikon mukaisesti laskettuna ja kesäsulku huomioituna Järvenpään jäähallin jäärata olisi varattuna noin 3700 tuntia vuodessa, mikä laskennallisesti tekisi 92 500 harrastajakäyntiä vuodessa.

Jäähallin osalta kehittämisen tarve on rakennuksen tarkempi kuntotutkimus ja toimenpiteet sen perusteella. Jäähalli tarjoaa jääurheiluseuroille kriittisen tärkeät tilat ja mahdollistaa koululais- ja päiväkotiluiistelujen järjestämisen vuosittain. Juoksusuora säilynee tärkeänä liikuntatilana opetus- ja kasvatuspalveluille jatkossakin. Liikuntapalveluita palvelisi liikunnanohjaus- ja varastotilojen lisääminen jäähallille mahdollisen peruskorjauksen yhteydessä, samoin yhdistysten ja opetus- ja kasvatuspalveluiden toimintaa. Järvenpään jäähallin osalta ei ole tarkkaa vuosittaista kävijämäärää tiedossa, kävijämäärien mittausta on kehittämiskohde.

2030-luvulle siirryttäessä on uudelleen otettava tarkasteluun jäähallin osalta, onko järkevämpi vaihtoehto nykyisen hallin peruskorjaus vai uudisrakennus. Tulevaisuudessa jäähallin lauhdelämmön talteenotto ja hyödyntäminen uimahallin ja/tai Kartanon koulun lämmittämiseen olisi energiatekniikan sekä eurosäästöjen osalta resurssiviisas toimintatapa, mikä tukee hallin sijaintia nykyisellä paikalla uimahallin kanssa saatavien synenergiaetujen vuoksi. Nykyinen sijainti on saavutettavuuden kannalta keskeinen ja tukee liikunnanohjaustoiminnan toteutusta kustannustehokkaasti. Uima- ja jäähallin sijaitseminen toistensa välittömässä läheisyydessä tuo monipuolisen ohjaustoiminnan järjestämiseen etua tila- ja siirtymäaika mahdollisuuksien vuoksi.

5.4. Ylikunnallisten olosuhteiden nykytila ja kehittämisen kärjet

Järvenpään, Keravan ja Tuusulan yhdessä tilaamassa Ylikunnalliset liikuntaolosuhteet -selvityshankkeessa vuonna 2019 lähtökohtana oli, että mahdollisilla ylikunnallisilla ratkaisuilla haetaan Järvenpään, Keravan ja Tuusulan alueella ratkaisuja erityisesti organisoidun urheilun tulevaisuuden tarpeisiin. Järvenpään, Keravan ja Tuusulan asukasmäärän ennustetaan kasvavan 11 000 asukkaalla vuoteen 2040 mennessä, jolloin 11 000 uudelle liikkujalle tarvitaan liikuntaolosuhteita. Kunta-keskukset sijaitsevat 7–12 km etäisyydellä toisistaan ja tämän mittaiset treenimatkat ovat monelle jo nyt arkea. Huomion kohteena selvityksessä olivat erityisesti erilaiset vuoroperusteisesti käytettävät lajiliikuntapaikat ja kilpaurheilun erityis- ja tapahtumaolosuhteet sekä erilaiset liikkumisen ja ulkoilun reitistöt.

Varsinaista ylikunnallisesti rakennettua ja ylläpidettyä liikuntapaikkaa ei vielä ole alueella toteutettu. Yhteistyötä kuntien välillä tehdään tällä hetkellä esimerkiksi Tuusulanjärven monitoimiradan toteutuksessa ja kenttien ja alueiden ylläpidossa. Järvenpää kuuluu yhtenä kuntana Uudenmaan virkistysalueyhdistykseen. Yhdistyksellä on virkistysalueita eri puolella Uuttamaata. Selvityksen pohjalta ylikunnallisesti yhdeksi jatkoselvitetäväksi asiaksi on nostettu seudullisen liikuntakampuksen toteutus ja palvelutarjonta, jolla nopealla tahdilla toteutuessaan olisi merkittävä vaikutus Järvenpään liikuntalaitosten kehittämisiin. Tällaiselle suuremmalle hankkeelle aikataulusta riippuen tulisi tehdä sijaintipohjainen kartoitus kunkin sijainnin rajoitteista ja mahdollisuuksista.

Pienempien resurssien yhteistyön kehittämiseksi Ylikunnalliset liikuntaolosuhteet-selvityksessä nähtiin mahdollisuutena mm. laajoja joukkoja ja -ikäryhmiä liikuttavan reittiverkoston kehittäminen kävely- ja pyöräilyteille, osittain virkistysalueille. Ylikunnallinen reittiselvitys tarkasteli tältä pohjalta toteutussuunnittelun mahdollistavat reittiyhteydet naapurikuntiin Järvenpään yleiskaava 2040 työn aikana.

Vuosina 2020-2021 on Järvenpäässä laadittu alustavaa tiekarttaa ylikunnallisen liikuntaolosuhdeverkoston kehittämisen jatkotyöstöön. Lähtötavoitteiksi on ehdotettu kunnossapidon sopimisen aloittamista yhdessä kolmen

kunnan kesken, ylikunnallista reittisuunnittelua yhteisin laatutavoittein, koulujen liikuntasalien suunnittelussa eri lajeille tarvittavien tilakorkeuksien ja pinnoitemateriaalien huomioimista ylikunnallisesti, paikkatietojärjestelmien tietojen ajantasaistamista kuntien kesken sekä suunnittelurahavarauksia ylikunnalliseen olosuhdekehittämiseen. Pidemmän tähtäimen yhteistyössä on tavoite-ehdotuksena ylikunnallinen liikuntapaikkojen palveluverkkosuunnitelma ja esimerkiksi liikuntapaikkamaksujen saaminen yhteisen kustannustason alle uimahalleissa käynnistetyn ylikunnallisen tuotehinnoittelun ja käytettävyyden mukaisesti.

Toimivan ylikunnallisen suunnittelun toteuttaminen edellyttää suunnittelutasojen yhteistyötiimien perustamista ja resurssointia kaupungin sisäisesti. Suunnittelutiimeissä on tarvetta ylikunnalliselle ja monialaiselle suunnittelutiimille, ylikunnalliselle paikkatietotiimille ja app-tiimille tämän sisällä, seura- ja yhdistys - yhteistyötiimille, elinkeino- ja taloustiimille ylikunnallisten liikuntapaikkojen osalta sekä ylikunnallisten liikuntapaikkahankkeiden päätöksentekotiimille, joka koostuisi kaupunkien ylimmästä johdosta.

Kehittämisen kärjet:

- **Järvenpään sisäisten tiimien järjestäytyminen ylikunnalliseen suunnitteluun ja päätöksentekoon**
- **Ylikunnallisen liikuntareitistön yhteinen suunnittelu ja toteutus**
- **Ylikunnallinen liikuntapaikkojen palveluverkkosuunnitelma**

5.5. Laji- ja kilpailutoiminnan olosuhteiden nykytila ja kehittämisen kärjet

Osana Järvenpään kaupungin hyvinvoinnin palveluverkkosuunnitelman valmistelua vuosille 2022 – 2035 selvitettiin yhdistysten toiminnan edellytyksiä. Yhdistyskyselyn tuloksia hyödynnettiin myös liikuntaolosuhdeverkoston kehittämissuunnitelmaan lajiharjoittelun ja kilpailu- ja tapahtumatoiminnan olosuhteiden tilannekuvan ja kehittämislinjausten muodostamiseksi. Kysely oli avoinna kaksi viikkoa ajalla 2.12. - 16.12.2020, ja siihen vastasi kaikkiaan 40 yhdistystä, joista 10 toimii pääasiassa liikunnan saralla.

Yli 40 % yhdistyskyselyn vastaajista edistää kuntalaisten hyvinvointia liikkumista edistämällä. 65 % vastaajista käytti vuonna 2020 kaupungin tiloja toiminnassaan, 26 vastaajatahoa käytti eri liikuntapaikkoja toimintansa toteuttamiseen. Miltei 90 % vastaajista kokee tarvitsevansa kaupungin tiloja yhdistyksen toimintaan myös jatkossa. 90 % vastaajista tekee tai haluaa tehdä yhteistyötä muiden yhdistysten kanssa ja 85 % kaupungin palveluiden kanssa. 45 % vastaajista haluaa tehdä yhteistyötä nimenomaan liikuntapalveluiden kanssa, mm. alueiden kunnossapitoon ja tapahtumiin, erityisryhmien liikuntapalveluihin ja liikunnan viestintään liittyen. 44 % vastaajista olisi valmis tuottamaan hyvinvointipalveluja kaupungille kumppanuus- tai ostopalvelusopimuksin mm. liikuntapalveluiden ja -tapahtumien saralla.

Osana liikuntaolosuhdeverkoston kehittämissuunnitelmaa toteutettiin kohdennettu liikuntaolosuhdekysely seuroille ja yhdistyksille 18.2.-14.3.2021 (Liite 2). Kyselyyn vastasi 21 seuraa/yhdistystä, sekä isompia että pienempiä toimijoita. Lajeista oli edustettuna koripallo, voimistelu, salibandy, jalkapallo, cheerleading, judo, futsal, sulkapallo, lentopallo, jääkiekko, ringette, yleisurheilu, rytmisen voimistelu ja jousiammunta. Näkemyksiänsä olosuhteisiin kyselyn kautta antoivat myös Järvenpään vammaisneuvosto sekä Eläkeliiton Järvenpään Yhdistys ja Järvenpään Kansalliset Seniorit.

Kyselyn toisessa kysymyksessä pyydettiin nimeämään tärkeysjärjestykseen 1-5 seuran/yhdistyksen toiminnalle tärkeintä lajiharjoittelu-/kilpailuolosuhdetta. Kysymykset 3-10 käsittelivät kysymyksessä 2 nimettyjen

tilojen/olosuhteiden laatua, käyttövuoromäärää, saavutettavuutta, esteettömyyttä, harjoitusaikoja/-ajankohtia, ympärivuotista käyttöä, käyttökustannuksia ja kilpailu- ja tapahtumatoiminnan järjestämisen tarpeita. 11. kysymys koski yhteistyötä liikuntapalveluiden kanssa. 12. kysymyksessä sai avoimesti kertoa, mihin erityisesti tulisi olosuhteiden kehittämisessä ja ylläpidossa panostaa vuosien 2021-2035 aikana, ja kaikki vastaajat kertoivat näkemyksiään. Kyselyn lopussa oli vapaa sana, johon 14 vastaajaa kertoi terveisensä. Kyselyn vastausraportti ilman kysymysten 3-10 sanallisia vastauksia on liitteenä 3.

Kyselystä käy ilmi, että moni seura on riippuvainen kaupungin sisäliikuntatiloista. Isoimmat liikuntasalit, kuten liikuntahalli, lukio ja Kinnari, ovat tärkeitä monille lajeille. Tietyt olosuhteet, kuten liikuntakeskus Piiposen yläkerran tilat tai JYK:in salin 1 jousiammuntaseinät tai jääradat palvelevat vain tiettyjä lajeja.

Erittäin tyytymättömiä olosuhteiden laatuun ollaan yleisurheilussa, jossa keskus kentän oheisolosuhteet eivät palvele ja lajin talviharjoittelumahdollisuudet kaupungin tiloissa ovat riittämättömät. Tyytymättömyyttä olosuhteisiin on myös salibandyn, rytmisen voimistelun ja jousiammunnan puolella. Ongelmana ovat salien riittämätön korkeus voimistelussa, kentän oheistilojen puute jousiammunnassa ja salibandylaitojen puute sekä salien pienuus salibandynsa. Yleisesti moni seura nostaa ongelmaksi tilojen siisteyden sekä liikuntasaleissa että niiden pukuhuonetiloissa.

Vuoromäärään tiloissa ollaan erittäin tyytymättömiä voimistelun ja yleisurheilun parissa. Voimistelulle ei riitä kokosalivuoroja tarpeeksi ja yleisurheilussa toimintaan ei saada koulujen salivuoroja eikä jäähallin juoksusuoraa riittävästi. Jääurheilussa myös olisi tarvetta lisääjälle. Yleisesti vuorojen vähyys suhteessa innokkaiden harrastajien määrään koetaan useamman lajin ja seuran parissa ongelmalliseksi.

Tilojen saavutettavuus koetaan yleisesti hyväksi. Ainoastaan joidenkin koulujen liikuntasalien poistuminen väliaikaisesti, kuten Oinaskadun, tai kokonaan, kuten Kyrölän, koetaan isoksi ongelmaksi. Joidenkin salien poistuminen aiheuttaa painetta jäljelle jääviin liikuntasaleihin. Tilojen esteettömyyteen ollaan seuratasolla tyytyväisiä. Ongelmia tiloissa ja varsinkin oheistiloissa on, jos avustettava ja avustaja ovat eri sukupuolta.

Harjoitusaikoihin erittäin tai melko tyytymättömiä ollaan lähinnä koska haluttuja aikoja klo 17-20 välillä ei ole tarjolla tarpeeksi. Ongelma on kuten yhdessä vastauksessa hyvin tiivistetään: ”Nykyinen kapasiteetti maksimikäytössä. Lisätiloilla ainoastaan mahdollinen parannus”. Ongelma on etenkin, että edes kaikkia lasten ja nuorten vuoroja ei saada sijoitettua ennen klo 20 loppuvaksi. Jalkapallossa seuran omat tilat takaavat harjoitusvuoroja.

Ympärivuotisen käytön osalta yleisurheilussa ollaan erittäin tyytymättömiä talviharjoittelumahdollisuuksiin. Salibandynsa ollaan tyytymättömiä liikuntasalien kesäkäyttömahdollisuuksiin ja ulkoharjoittelumahdollisuuksiin kevät-kesä-syky -akselilla. Jalkapallossa laadukas talviharjoittelu on mahdollista vain omien tilojen ansiosta.

Liikuntatilojen/-olosuhteiden käyttökustannuksiin enemmistö vastaajista on tyytyväinen. Tyytymättömyyttä aiheuttaa kaupungin myöntämien liikunta-avustusten pienuus, jonka vuoksi salivuorojen koetaan tarpeen olla halvempia. Tilojen ja vuorojen vähyys aiheuttaa joillekin toimijoille tarvetta yksityisten tilojen käyttöön, mikä nostaa toimintakustannuksia. Suurin tyytymättömyyden aihe on, että omien tilojen käyttöä ei tueta mitenkään.

Kilpailutoiminnan ja tapahtumien järjestämisen kannalta liikuntatilojen/-olosuhteiden tilanne on Järvenpäässä eniten tyytymättömyyttä aiheuttava asia kyselyn tulosten perusteella. 62 % vastaajista on melko tai erittäin tyytymättömiä nykytilanteeseen.

Kyselyn vastausten mukaan koripallossa liikuntasalien koko on ongelma, tila ei riitä lajiliiton vaatimiin turva-alueisiin ja pelaaminen liikuntahallissa 1. divisioonatasolla on vaatinut poikkeuslupaa. Sama ongelma on salibandyssa, jossa ainoastaan lukiolle mahtuu miltei täysimittainen kenttä, mutta turva-alueita ei kentän ulkopuolelle jää käytännössä yhtään. Järvenpäässä ei vuonna 2021 voi pelata salibandyliiton virallisia otteluita kaupungin tiloissa.

Kyselyn vastausten perusteella rytmiseen voimisteluun ei ole soveltuvia tiloja Järvenpäässä ja kilpailutoiminnassa joudutaan turvautumaan naapurikuntien tiloihin, mitkä ovat huonosti saatavilla ja kalliita. Myöskään joukkuevoimisteluun ei ole kunnolla soveltuvia kilpailutiloja. Cheerleadingissa ei voida järjestää lajin kilpailuja Järvenpäässä.

Kyselyn vastausten mukaan jousiammuntakenttä ei täytä kilpailuvaatimuksia, ja käyttöä rajoittaa myös saniteettitilojen puute. Jalkapallossa olosuhteet eivät vastaa nykyajan vaatimuksia kilpailu- ja tapahtumatoiminnan järjestämiseksi. Yleisurheilussa Keskuskentän kunto ei mahdollista yleisurheilun kilpailutapahtumien järjestämistä.

Vastausten perusteella 76 % on tyytyväisiä yhteistyöhön kaupungin liikuntapalveluiden kanssa. Tyytymättömyyttä on aiheuttanut etenkin korona-ajan myöhäinen tiedottaminen viikonloppua vasten, mutta yleisesti myös vastausten ja liikuntatilojen varausvahvistusten kestäminen. Myös keskustelua sisäharjoitustilojen jatkosta kaivataan lisää yhdessä vastauksessa.

Kehittämisen kärjet:

- **Laji- ja oheisharjoittelutilojen lisääminen myös ulko-olosuhteisiin.**
- **Liikuntasaltilojen ja neliöiden lisääminen ja jakoprofilointien tarkentaminen**
- **Palloilu-/liikuntahalli eri lajien tapahtumavaatimukset ja -tarpeet huomioiden**

6. Toimenpideohjelma 2022–2035

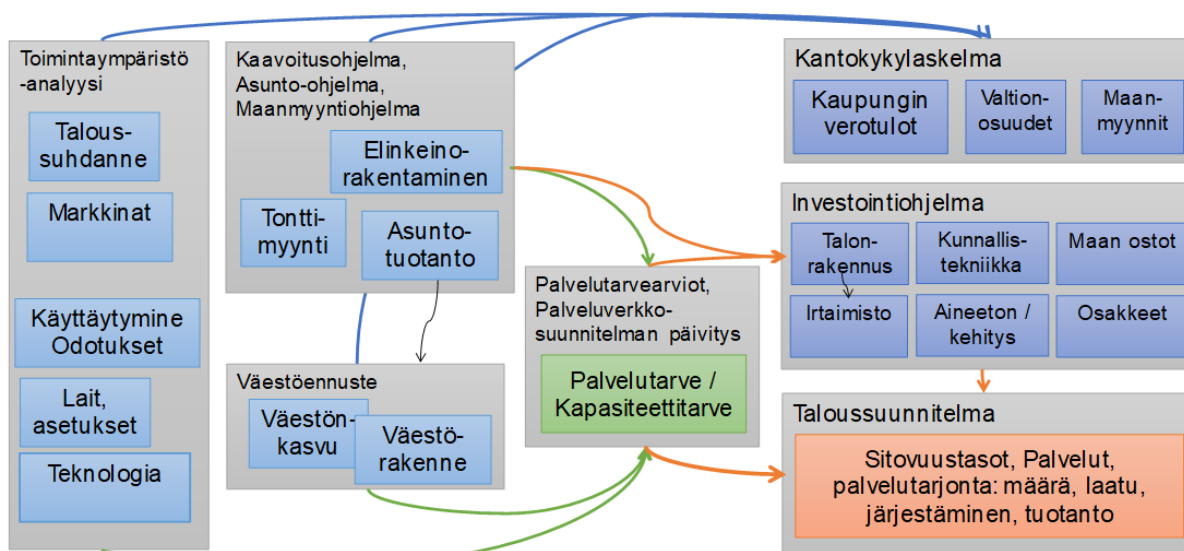
Liikuntapaikkarakentamisen toimenpiteet ja aikataulu on määritelty investointiohjelmaan, joka ulottuu vuoteen 2032. Investointiohjelmassa esitetyt kustannukset ovat suuntaa antavia. Jokaisen toimenpiteen osalta tehdään kustannustarkastus, kun toimenpiteen todellinen laajuus selviää. Investointiohjelma 2022 jakautuu kuluvan vuoden jälkeen vuosien 2023-2025 toteutus-/rakentamisvaiheeseen, vuosien 2026-2028 kehitys-/yleissuunnitteluvaiheeseen ja vuosien 2029-2032 palveluverkko/hankesuunnitteluvaiheeseen. Investointiohjelman vaiheita on kuvattu kuviossa 10.

Kuvio 10. 10 vuoden investointiohjelmien määrittelytasot ja suunnitteluvaiheet.

Liikuntapaikkarakentamisen ohjelma on yksi kahdeksasta investointiohjelman valmistelussa huomioitavasta ohjelmasta, muita ovat talonrakennusohjelma, kunnallistekniikan rakentamisohjelma, Järvenpään Veden rakentamisohjelma, maanosto ja -myynti, osakkeet, kehitysinvestoinnit ja irtaimistoinvestoinnit. Kuviossa 11 on kuvattu investointiohjelman laadinnan vaiheita ja suhteita muihin laadittaviin ohjelmiin.

Kuvio 11. Investointiohjelman laadinnan vaiheet ja suhteet toisiinsa.

Liikuntapaikkarakentamiseen sisältyy liikuntakentät ja -alueet sekä liikuntarakennelmat. Talonrakentamisohjelmassa käsitellään uudis- ja korjausrakentaminen, sisältäen koulujen ja päiväkotien liikuntasalit. Kunnallistekniikan rakentamisohjelmassa käsitellään puistot ja vihervuoret. Toiminnallisissa investoinneissa käsitellään kiinteitä rakenteita, esimerkiksi jäähallin jäärata tai uimahallin allashissi.

6.1. Liikuntaolosuhteiden kehittämistoimet 2022–2025

Vuosien 2022–2025 esitetyt kehittämistoimet perustuvat kaupungin vuoden 2022 investointiohjelmaan. Liikuntapaikkarakentamisen suunniteltuja toimenpiteitä vuonna 2022 ovat Harjulan koulun viereisen Eino Leinin kentän kuluneen tekonurmimaton poisto, kuntoratojen kehittämistyön jatkaminen muuttamalla Paavonpolun

kuntoradan loppuosakin kivituhkapinnoitteiseksi sekä Keskustan liikuntapuiston rakennuttamisen suunnittelu/valmistelu.

Vuonna 2023 Kyrölän alueelle toteutetaan uusi lähiliikuntapaikka. Keskusurheilukenttä ja Juholanmäen pesäpallokenttä sijaitsevat alueella, johon rakentuu Keskustan liikuntapuistoalue. Liikuntapuistoalueen rakentaminen alkaa viimeistään 2023 ja jatkuu vaiheistetuksi vuoteen 2026. Keskusurheilukenttä uusitaan ja kentän nurmipinnoite vaihdetaan tekonurmeksi ja yleisurheilun juoksurata uusitaan. Samoin keskusentän katsomo, varastotilat ja pukuhuonetilat uusitaan. Yleisurheilun heittopaikat siirretään Keskusentältä Juholanpellolle. Alueelle toteutetaan myös ulkokuntoilualue. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt Keskustan liikuntapuiston jalkapallonurmihankkeelle valtionavustusta 205 000,00 euroa.

Vuonna 2024 Keskustan liikuntapuiston rakennustöiden ohella ohjelmassa on lähiliikuntapaikan toteutus Ristinummen alueelle.

Vuonna 2025 Harjulan koulun kenttänä toimiva Eino Leinon kenttä päällystetään uudestaan hiekkatekonurmella, johon halutaan sekä pesäpallon että jalkapallon kenttämerkinnät. Juholanmäen jalkapallokentän toteutus on alustavasti aikataulutettu vuosille 2025–2026. Juholanmäen tekonurmikenttä korvaa aikanaan poistuvia Ainolan nurmikenttiä. Samoin Juholanmäelle rakentuu kolme hiekkatekonurmipohjaista tenniskenttää, joiden päälle toteutetaan talvisin tekojäähkaualue. Kuntoratojen kehittämistä jatketaan Terholan kuntoradan pinnan uusinnalla ja vesien ohjauksella. Kuviossa 12 on esitetty liikuntapaikkarakentamisen hankkeet vuosille 2022–2025 budjetiteineen.

Liikuntapaikkarakentamisen hankkeet 2022-2025	Budjetti				
	1000€	2022	2023	2024	2025
Harjulan kenttä hiekkatekonurmikentäksi	205	25			180
Keskustan liikuntapuiston toteutus (suunnittelu*)	8725	725*	5000	1000	2000
Kuntoratojen ylläpito ja kehittäminen	45	15			30
Lähiliikuntapaikkojen lisääminen	100		50	50	
HANKKEET KOKONAISUUDESSAAN	9075	765	5050	1050	2210

Kuvio 12. Liikuntapaikkarakentamisen hankkeet 2022–2025.

Kuviossa 12 esitettyjen hankkeiden lisäksi talonrakennusinvestoinneissa on vuosille 2021–2022 uusi Harjulan koulun rakennus, johon tulee 400 m² liikuntasali profiloituna voimistelun harjoitustilaksi ilta- ja viikonloppukäytön osalta. Sali tulee käyttöön syksyllä 2022. Vuosina 2021–2023 talonrakennusinvestointeihin kuuluu JYK-uudisrakennus, johon on suunniteltu 1 000 m² kolmeen lohkoon jaettava liikuntasali katsomolla profiloituna palloilulajien harrastustilaksi arki-iltaisin ja tapahtumakäyttöön viikonloppuisin. Vuosina 2021–2022 talonrakennusinvestointeihin kuuluu Oinaskadun koulun liikuntasalin peruskorjaus noin 200 m² liikuntasaliksi, joka profiloituu ryhmäliikunta- ja kamppailulajien harrastustilaksi ilta- ja viikonloppukäytön osalta. Vuosille 2024–2026 talonrakennusinvestoinneissa on varaus JYK – Juholan Kansakoulunkadun koulurakennusten sekä Mankalan koulun perusparannushankkeisiin. Näiden yhteydessä täytyy huomioida korjausten vaikutukset liikuntatilojen käyttöön ja profilointiin jatkoa varten.

Vuonna 2022 kaupungin toiminnallisista investoinneista toteutetaan jäähallin sisätilojen pintojen kunnostusta. Kalustoinvestoinneissa on varauduttu vuonna 2023 uimahallin kemikaalien mittauslaitteiston uusimiseen vedenpuhdistusjärjestelmän kunnossa pitämiseksi. Eteläisen Rantapuiston kehittämiseen on esitetty varauduttavan vuonna 2024. Alueen suunnittelu etenee kaavoituksen etenemisen myötä ja aikataulu on näiltä osin vielä ohjeellinen.

6.2. Liikuntaolosuhteiden kehittämistoimet 2026–2028

Vuosien 2026–2028 esitetyt kehittämistoimet perustuvat kaupungin vuoden 2022 investointiohjelmaan. Vuoden 2026 hankkeita ovat Haarajoen koulun kentän muutos hiekkatekonurmeksi pesäpallorajamerkinöin, Juholanmäen pysäköintialueiden toteutus ja jalkapallokentän valmistuminen sekä Loutin kuntoradan vesien ohjaus. Uimahallin perusparannustöiden suunnittelu käynnistetään vuonna 2026.

Vuonna 2027 Koivusaaren koulun tekonurmi uusitaan ja lähi- ja alueellisia liikuntapaikkoja peruskorjataan sekä toteutetaan vuosina 2022–2023 tehtävän lähiliikuntapaikkojen kehittämissuunnitelman mukaan. Uimahallin perusparannuksen suunnittelutyötä jatketaan vuonna 2027 käyttäjätahoja kuullen.

Vuodelle 2028 suunnitelmana on Terholan nurmikentän muutos tekonurmikentäksi sekä Terhola-Paavonpolku kuntoratojen yhdysreitien rakentaminen. Lähiliikuntapaikkojen peruskorjausta ja kehittämistä jatketaan lähiliikuntapaikkojen kehittämissuunnitelman mukaisesti. Kuviossa 13 on esitetty liikuntapaikkarakentamisen hankkeet vuosille 2026–2028 sekä uimahallin perusparannuksen budjettivaraus vuosille 2026–2028 talonrakennusinvestoinneissa.

Liikuntapaikkarakentamisen hankkeet 2026-2028	Budjetti	2026	2027	2028
	1000€			
Haarajoen kenttä hiekkatekonurmikentäksi	200	200		
Keskustan liikuntapuiston toteutus	2175	2175		
Koivusaaren tekonurmen perusparannus	220		220	
Kuntoratojen ylläpito ja kehittäminen	250	30		220
Lähiliikuntapaikat erillissuunnitelman mukaan	1030		750	280
Terholan nurmikentän muutos tekonurmikentäksi	220			220
HANKKEET KOKONAISUUDESSAAN	4095	2405	970	720
Talonrakennusinvestoinnit:				
Uimahallin perusparannus (suunnittelu*)	6000	300*	700*	5000

Kuvio 13. Liikuntapaikkarakentamisen hankkeet 2026-2028 + talonrakennusinvestointi: Uimahallin perusparannuksen suunnittelu ja toteutus.

Talonrakennusohjelmassa vuosina 2026–2029 olevan uimahallin perusparannuksen suunnittelutyössä huomioidaan mahdollisuudet jäähallin lauhdelämmön hyödyntämiseen sekä kuntalais- ja lautakuntapalautteet maauimalan ja/tai ulkokuntosalin toteutuksesta uimahallin yhteyteen. Uimahallin perusparannuksen suunnittelutyössä tulee olla ajankohtainen tieto ylikunnallisten liikuntalaitosten, kuten uimahallin, rakentamispäätöksistä tai näkymistä ja aikatauluista.

Talonrakennusohjelmassa on vuosille 2025–2027 varaus Kartanon yhtenäiskoulun uudisrakennushankkeeseen. Hankkeessa tulee huomioida sisäliikuntatilojen kasvava tarve, ja mahdollisuuksien mukaan pyrittävä sisällyttämään uudisrakennushankkeeseen ilta- ja viikonloppukäyttöä palveleva liikuntatila. Liikuntasalin minimikokovaatimus säännöllisen käytön saamiseksi on noin 200 m².

Vanhankylänniemen kehittämissuunnitelman mukaisia kehittämistoimia toteutetaan vuosien 2024–2026 ja mahdollisesti myös vuosien 2027–2028 aikana. Kehittämissuunnitelmassa on mm. reitistöjen ja puistoalueiden parantamistoimia. Suunnittelussa huomioidaan myös kuntalaistoiheet alueen varsinaisten liikuntaolosuhteiden kehittämisestä.

6.3. Liikuntaolosuhteiden kehittämistoimet 2029–2032

Vuosien 2029–2032 esitetyt kehittämistoimet perustuvat kaupungin vuoden 2022 investointiohjelmaan. Vuosille 2029–2030 on molemmille 220 000 euron varaus kuntoratojen ylläpitoon ja kehittämiseen. Näinä vuosina on tarkoitus kehittää kuntoratojen yhdysreittejä etenkin välillä Paavonpolku – Terhola mutta resurssien mukaan myös välillä Paavonpolku - Jampan kuntorata - uimahallin kuntorata. Lisäksi tarkoitus on tarpeen mukaan kunnostaa ratapohjia ja vesien ohjausta kaikilla kuntoradoilla. Kuntoradoille halutaan myös uudet opasteet ja tulistelupaikat Terholan ja Paavonpolun kuntoratojen yhteyteen.

Lisäksi vuosille 2029, 2031 ja 2032 on budjettivaraukset lähiliikuntapaikkojen kehittämiseksi. Näinä vuosina aiemmin rakennettujen lähiliikuntapaikkojen peruskorjaukset etenkin pinnoitteiden osalta ovat tärkein prioriteetti, toiseksi koitetaan toteuttaa lihaskuntoharjoittelumahdollisuuksia alueellisesti hyvin saavutettavaksi. Myös kivituhkapintaisten koulun kenttien muutos tekonurmipinnoitteiseksi on tavoitetilana viimeistään vuodesta 2032 eteenpäin. Lähiliikuntapaikkojen toteutuksesta laaditaan erillinen lähiliikuntapaikkojen kehittämissuunnitelma vuosina 2022–2023.

Lajiharjoittelumahdollisuuksien, kuten esimerkiksi beachvolley-, tennis-, frisbeegolf- ja kaukalopelikenttien sekä parkour- ja skeittialueiden toteutusta pyritään edistämään lähiliikuntapaikkojen kehittämissuunnitelman mukaan, johon jätetään varaus huomioida myös liikkumisen trendien kehitys lähiliikuntapaikkojen toteutuksessa.

Kuviossa 14 on esitetty liikuntapaikkarakentamisen hankkeet vuosille 2029–2032 budjetiteineen sekä uimahallin perusparannuksen budjetti vuodelle 2029 talonrakennusinvestoinneissa.

Liikuntapaikkarakentamisen hankkeet 2029-2032	Budjetti 1000€	2029	2030	2031	2032
Kuntoratojen ylläpito ja kehittäminen	440	220	220		
Kentän muuttaminen hiekkatekonurmikentäksi	180				180
Lähiliikuntapaikat erillissuunnitelman mukaan	1750	750		500	500
HANKKEET KOKONAISUUDESSAAN	2370	970	220	500	680
Talonrakennusinvestoinnit:					
Uimahallin perusparannus	8000	8000			

Kuvio 14. Liikuntapaikkarakentamisen hankkeet 2029-2032 budjetiteineen + Uimahallin perusparannus.

Talonrakennusohjelmassa on vuodelle 2032 varaus Ainolan koulun suunnitteluun. Koulun suunnittelutyössä tulee mahdollisuuksien mukaan huomioida kaupungin kasvava sisäliikuntatilojen ja isommankin liikuntahallin tarve.

6.4. Liikuntaolosuhteiden kehittämistoimet 2033–2035

Kaupungin investointiohjelma tehdään kymmenen vuoden jäniteellä, joten vuosille 2033–2035 ei ole vielä investointipäätöksiä ja -ohjelmaa olemassa. Liikuntapaikkarakentamisen tarpeita kehittämisen kärjistä johdettuina näille vuosille ovat olemassa olevien liikuntaolosuhteiden ylläpito- ja perusparannustöiden ohella:

- Jäähallin perusparannus (jäädystysjärjestelmän uusinta)
- Kuntoratojen ja ulkoilureittien kunnan, saavutettavuuden ja palveluiden kehittäminen edelleen.
- Kuntosali- ja lihaskuntoharjoitteluvälineistön lisääminen alueellisesti ulkoilualueille.
- Laji- ja oheisharjoittelutilojen lisääminen ulko-olosuhteisiin.
  - Lajiharjoittelun sekä kilpailu- ja tapahtumatoiminnan näkökulmat.

- Liikuntasalineliöiden lisääminen ja liikuntasalien tarkempi profilointi muutosten mukaan.
  - Uusi palloilu-/liikuntahalli.
- Ylikunnallisen liikuntapaikkarakentamisen toteutusmahdollisuudet ja vaikutukset.

7. Liikuntaolosuhteiden rakentamishankkeiden seuranta ja johtaminen

Sisäisillä toimintatavoilla viitataan kaikkiin niihin käytäntöihin, jotka määrittelevät sitä, kuinka kunta suunnittelee, hallinnoi ja ylläpitää liikuntaolosuhteitaan. Nämä ovat keskeinen tekijä varsinaisten fyysisten olosuhteiden taustalla. Seuranta ja arviointi ovat keskeisiä strategisen johtamisen toimenpiteitä, joiden tavoitteena on tuottaa tietoa tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksista ja vaikuttavuudesta, eli vastata kysymykseen, miten hyvin asetetut tavoitteet saavutetaan valituilla toimenpiteillä. Systemaattinen tietotuotanto on keskeistä, jotta voidaan seurata ja arvioida liikuntapaikkarakentamisen ja liikkumisolosuhteiden tilaa ja kehitystä.

Liikuntapalveluiden ja -olosuhteiden kysyntää ja tarjontaa kuvaavia indikaattoreita ja tietolähteitä ovat esimerkiksi kansalliset kohderyhmittäiset fyysisen aktiivisuuden suositukset, ajankäyttöön liittyvät tutkimukset ja tilastot, suomalaisten liikunta-aktiivisuutta kuvaava Findikaattori, kouluterveyskysely, yleinen kansallinen liikuntatutkimus, LIPAS, TEAvisari, kansallinen FinTerveys-tutkimus sekä lajiliittojen jäsenmäärätiedot ja niiden kehitys. Järvenpäässä seurataan ja hyödynnetään kaikkia edellä mainittuja indikaattoreita ja tietolähteitä kuntalaisten liikkumisen edistämiseksi, hyödyntäen etenkin kouluterveyskyselyn ja Move! -mittausten tuloksia sekä terveyttä ja hyvinvointia koskevien kuntalaiskyselyiden tuloksia. Liikuntapaikkojen käyttäjätutkimuksia aletaan toteuttaa kahden vuoden välein vuodesta 2022 alkaen. Kaupungissa seurataan aktiivisesti kansallista ja kansainvälistä tutkimustyötä liikunnan saralla ja pyritään huomioimaan tulokset arjen toiminnan ja olosuhteiden kehittämisessä.

Järvenpäässä liikuntapaikkojen tarjontaa kuvaavia lukumääriä kerätään LIPAS-tietojärjestelmään ja kaupungin nettisivuille sekä Timmi-tilavarauksjärjestelmään ja yksityiskohtaisempaa tietoa löytyy liikuntapalveluista ja kaupunkikehityksestä sekä Mestaritoiminta oy:ltä. Kysyntää kuvaavia tekijöitä seurataan varattujen tuntien osalta Timmi-tilavarauksjärjestelmästä. Liikunnallisten käyntikertojen määrän seuraamiseksi ei vuonna 2021 ollut varsinaisia pysyviä seurantajärjestelmiä uimahallia lukuun ottamatta. Yksittäisiä seurantajaksoja ja kyselyitä eri tilojen käyttäjistä on tehty epäsäännöllisesti. Paikkojen tarjontaa ja käyttöastetta kuvaavia tunnuslukuja pystytään esittämään Järvenpään liikuntapaikoista kaikkien paikkojen osalta asukasmäärään ja aukioloaikoihin liittyen sekä varausasteeseen/käyttöasteeseen liittyen lähinnä sisäliikuntapaikoista. Liikunnallisten käyntikertojen määrä pystytään Järvenpäässä luotettavasti osoittamaan toistaiseksi vain uimahallin ja sen kuntosalin osalta.

Hankkeiden tavoitteenasettelu ja hankintaprosessit sekä suunnitteluvaiheen yhteistyö mm. kaupunkikehityksen ja Mestaritoiminta oy:n kanssa on tärkeää. Järvenpään kaupungin poikkihallinnollinen kiinteistöryhmä valvoo rakennusten teknisiä ja toiminnallisia investointeja.

Lähteet

Helsingin Sanomat 5.2.2021: Nurmijärvi-ilmiö tyrehtyi, ja nyt Helsingin kehyskuntia kasvattavat vieraskieliset muuttajat. Artikkelin koonnut Katja Kuokkanen.

Häyrinen 2013: Uima-, jää- ja liikuntahallien nykytila.

Järvenpään kaupungin investointiohjelma 2022-2032

Järvenpään kaupungin palveluverkkosuunnitelma 2017 - 2028

Järvenpään kaupungin strategia 2030

Järvenpään kaupungin talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2022-2025

Järvenpään kaupunkikehityksen väestösuunnite 27.4.2021

Järvenpään osallisuusmalli

Järvenpään yleiskaava 2040

Kotavaara & Rusanen 2016: Liikuntapaikkojen saavutettavuus paikkatietoperusteisessa tarkastelussa. Liikuntapaikkojen saavutettavuusindeksi (LINDA) -hankkeen loppuraportti. Pohjois-Suomen Maantieteellisen Seuran ja Oulun yliopiston maantieteen tutkimusyksikön julkaisuja 2016

Kuntalaki 365/1995

Liikuntalaki 390/2015

Liikuntapaikkarakentamisen suunta-asiakirja. Hyväksytty valtion liikuntaneuvostossa 15.4.2021. Julkaisematon.

Mäkinen 2019: Aikuisväestön liikunnan harrastaminen, vapaaehtoistyö ja osallistuminen 2018. KIHU:n julkaisusarja, nro 67

Nissinen & Möttönen 2013: Katsaus liikuntapaikkojen kysynnän ja tarjonnan indikaattoreihin

Nissinen & Möttönen 2013A: Sisäliikuntapaikkojen kysynnän ja tarjonnan nykytila

Nissinen & Möttönen 2013B: Ulkoliikuntapaikkojen kysynnän ja tarjonnan nykytila

OKM 2018:42: Liikunnan tiedolla johtamisen suunta-asiakirja 2020–2024

Oulun yliopisto 2018: Liikunnan edistäminen kunnissa: hyviä käytäntöjä kuntien poikkihallinnolliseen yhteistyöhön yhdyskuntasuunnittelun kontekstissa.

Resurssiviisas Järvenpää -tiekartta

Sitra 2020: Megatrendit koronan valossa. Sitran selvityksiä 171

SmartSport 2020:1: LIIKUNTAOLOSUHTEIDEN STRATEGINEN KEHITTÄMISTYÖ KUNNISSA - Selvitys nykytilanteesta ja kehittämistarpeista

SmartSport 2020:2: ASKELMERKIT OLOSUHDELOIKKAAN - Ideaopas kunnan liikuntaolosuhteiden kehittämissuunnitelman laadintaan.

Terveystieteiden tutkimuskeskus 1326/2010

Toimenpideohjelma: liikuntapaikat- ja ympäristöt 2018-2029 Investointi- ja kehittämisohjelma

Tuusulan kunnan kanssa tehty liikuntapaikkojen käyttöselvitys 2018

Valo 7:2015: Lähiliikuntapaikkarakentamista 15 vuotta – seurantaselvitys

Valtioneuvoston liikuntapoliittinen selonteko 2018.

Ylikunnalliset liikuntaolosuhteet -selvityshanke 2019

Liitteet

**Liite 1. Järvenpään väestönkehitys alueittain 5v syklillä 2020-2040
kaupunkikehityksen vuoden 2021 väestösuunnitteen mukaan**

Järvenpään väestönkehitys alueittain vuoden 2021 väestösuunnitteen mukaan						
Kaupunginosa	2021	2025	2030	2035	2040	muutos
Keskus	4 361	4 899	5 708	6 470	6 957	2 596
Kinnari	2 900	2 822	2 697	2 631	2 605	-295
Pöytäalho	4 430	4 762	4 538	4 367	4 482	52
Mikonkorpi	414	411	419	427	432	18
Satumetsä	309	311	313	317	320	11
Terhola	1 203	1 917	2 134	2 276	2 295	1 092
Satukallio	973	955	939	928	917	-56
Kyrölä	2 433	2 462	2 504	2 428	2 412	-21
Ristinummi	591	1 221	3 321	4 601	5 422	4 831
Lepola	1 725	2 732	3 291	3 419	3 456	1 731
Terioja	306	303	305	307	317	11
Eteläinen yht.	19 645	22 795	26 169	28 171	29 615	9 970
Loutti	2 982	2 986	2 873	2 719	2 637	-345
Pajala	4 554	5 755	6 207	6 136	6 195	1 641
Saunakallio	1 511	1 517	1 501	1 466	1 845	334
Pietilä	1 440	1 446	1 942	3 489	4 085	2 645
Isokytö	2 820	2 801	2 720	2 706	3 013	193
Vanhakylä	31	130	520	525	525	494
Kaakkola	884	856	818	770	1 134	250
Keskinen yht.	14 222	15 491	16 581	17 811	19 434	5 212
Sorto	1 656	1 635	1 680	1 910	2 173	517
Jamppa	3 269	3 231	3 312	3 346	3 346	77
Wärtsilä	70	82	95	97	114	44
Nummenkylä	1 961	1 997	1 982	1 954	1 942	-19
Peltola	2 313	2 339	2 380	2 343	2 345	32
Haarajoki	1 557	1 624	1 624	1 629	1 660	103
Mylly	148	155	159	162	162	14
Tuntematon	606	594	603	613	608	2
Pohjoinen yht.	11 580	11 657	11 835	12 054	12 350	770
Yhteensä	45 447	49 943	54 585	58 036	61 399	15 952

Liite 2. Liikuntaolosuhdekysely seuroille ja yhdistyksille

Liikuntaolosuhdekysely seuroille ja yhdistyksille

 Pakolliset kentät on merkitty asteriskilla (*), ja ne pitää täyttää lomakkeen lähettämiseksi.

Järvenpään kaupunki laatii liikuntaolosuhdeverkoston kehittämissuunnitelmaa vuosille 2021-2035. Suunnitelmasta halutaan työkalu liikuntaolosuhdeverkoston strategiselle, pitkäjänteiselle ja johdonmukaiselle kehittämiselle, joka vahvistaa kuntalaisten ja paikallisten toimijoiden osallisuutta. Suunnitelmassa esitetään tavoitteita ja toimenpiteitä sekä aikataulutetaan liikuntaolosuhdeverkoston eri osien kehittämistyötä. Pyrkimyksenä on resurssiviisaasti edistää kaikkien järvenpääläisten liikkumista ja liikunnan ja urheilun harrastamista.

1. Vastaajan tiedot *

Seura/Yhdistys

Päälaji/-toimin-
ta

Jäsenmäärä

Alle 18v jäsen-
määrä

2. Nimetkää mahdollisimman selkeästi TÄRKEYSJÄRJESTYKSEEN 1-5 TOIMINNALLENNE TÄRKEINTÄ LAHIHARJOITTELU- / KILPAILUOLOSUHDETTA Järvenpäässä

ESIMERKKI: Toimijalle tärkeimmät tilat järjestyksessä: 1. Liikuntakeskus Piiposen tatamit 2. Juholan koulun liikuntasali 3. Uimahallin monitoimiallas. Jos toimija käyttää vain kolmea tilaa toiminnassaan, kohtia 4. ja 5. ei täytetä

*

1.

2.

3.

4.

5.

3. Millaiseksi koette kysymyksessä 2. nimeämienne harjoitustilojen / -olosuhteiden LAADUN (harjoituspaikkojen kunto, soveltuvuus tarpeisiin, huolto yms.)?

Perustelkaa tarvittaessa tila- / olosuhdekohtaisesti vastaustanne.

ESIMERKKI: Valittu vaihtoehto: Melko tyytyväinen, perustelu?

Perustelu: Yleisesti laadukkaat olosuhteet, Juholan liikuntasalissa välineitä ei saatavilla tarpeeksi. *

- Erittäin tyytyväinen
- Melko tyytyväinen, perustelu?
- Melko tyytymätön, perustelu?
- Erittäin tyytymätön, perustelu?

4. Millaiseksi koette kysymyksessä 2. nimeämienne harjoitustilojen ja vuorojen MÄÄRÄN YLEISESTI (harjoituspaikkojen ja vuorojen riittävyys toimintaan yms.)?

Perustelkaa tarvittaessa tila- / olosuhdekohtaisesti vastaustanne. *

- Erittäin tyytyväinen
- Melko tyytyväinen, perustelu?
- Melko tyytymätön, perustelu?
- Erittäin tyytymätön, perustelu?

5. Millaiseksi koette kysymyksessä 2. nimeämienne harjoitustilojen / -olosuhteiden SAAVUTETTAVUUDEN (harjoituspaikkojen sijainti / etäisyydet yms.)?

Perustelkaa tarvittaessa tila- / olosuhdekohtaisesti vastaustanne. *

- Erittäin tyytyväinen
- Melko tyytyväinen, perustelu?
- Melko tyytymätön, perustelu?
- Erittäin tyytymätön, perustelu?

6. Millaiseksi koette kysymyksessä 2. nimeämienne harjoitustilojen / -olosuhteiden ESTEETTÖMYYDEN?

Perustelkaa tarvittaessa tila- / olosuhdekohtaisesti vastaustanne. *

- Erittäin tyytyväinen
- Melko tyytyväinen, perustelu?
- Melko tyytymätön, perustelu?
- Erittäin tyytymätön, perustelu?

7. Millaiseksi koette kysymyksessä 2. nimeämistänne paikoista käytössänne olevat HARJOITUSAJAT / -AJANKOHDAT?

Perustelkaa tarvittaessa tila- / olosuhdekohtaisesti vastaustanne. *

- Erittäin tyytyväinen
- Melko tyytyväinen, perustelu?
- Melko tyytymätön, perustelu?
- Erittäin tyytymätön, perustelu?

8. Millaiseksi koette kysymyksessä 2. nimeämienne harjoittelutilojen / -olosuhteiden YMPÄRIVUOTISEN KÄYTÖN mahdollisuudet?

Perustelkaa tarvittaessa tila- / olosuhdekohtaisesti vastaustanne. *

- Erittäin tyytyväinen
- Melko tyytyväinen, perustelu?
- Melko tyytymätön, perustelu?
- Erittäin tyytymätön, perustelu?

9. Millaiseksi koette kysymyksessä 2. nimeämienne liikuntatilojen / -olosuhteiden KÄYTTÖKUSTANNUKSET (käyttömaksut / tilavuokrat yms.)?

Perustelkaa tarvittaessa tila- / olosuhdekohtaisesti vastaustanne. *

- Erittäin tyytyväinen
- Melko tyytyväinen, perustelu?
- Melko tyytymätön, perustelu?
- Erittäin tyytymätön, perustelu?

10. Millaiseksi koette kysymyksessä 2. nimeämänne liikuntatilat / -olosuhteet KILPAILUTOIMINNAN & TAPAHTUMIEN JÄRJESTÄMISEN TARPEIDEN näkökulmasta

Perustelkaa tarvittaessa tila- / olosuhdekohtaisesti vastaustanne. *

- Erittäin tyytyväinen
- Melko tyytyväinen, miksi?
- Melko tyytymätön, perustelu?
- Erittäin tyytymätön, perustelu?

11. Millaiseksi koette YHTEISTYÖN KAUPUNGIN LIIKUNTAPALVELUIDEN KANSSA (tiedotus, viestintä, vuorovaikutus yms.)? *

- Erittäin tyytyväinen
- Melko tyytyväinen, miksi?
- Melko tyytymätön, perustelu?
- Erittäin tyytymätön, perustelu?

12. AJATUKSENNE Järvenpään liikuntaolosuhdeverkoston kehittämisestä 2021-2035: Mihin erityisesti tulisi olosuhteiden kehittämisessä ja ylläpidossa panostaa?

13. Vapaa sana :)

Liite 3. Liikuntaolosuhdekyselyn vastausraportti

Perusraportti

Liikuntaolosuhdekysely urheiluseuroille ja -yhdistyksille

Vastaajien kokonaismäärä: 21

1. Vastaajan tiedot

Vastaajien määrä: 21

Seura/Yhdistys	Päälaji/-toiminta	Jäsenmäärä	Alle 18v jäsenmäärä
Raiders Basket	Koripallo	50	noin 70-80%
Järvenpään Voimistelijat ry	Voimistelu	867	639
Vammaisneuvosto Järvenpää	Järvenpääläisten yhdistysten edunvalvonta	Useita satoja(?)	(Sata?)
Uudenmaan Urhot ry	Saibandy, jalkapallo, puulaakiurheilu	15	0
Haarajoen Salihait	Saibandy	19	0
Järvenpään Palloseura	jalkapallo	1200	900
Spirit Shakin' Cheerleaders	cheerleading	549	489
Järvenpään kansalliset seniorit ry	eläkeläisyhdistys	311	0
Eläkeliiiton järvenpään yhdistys r.y.	Liikunta	Yli 200	0
Akagi ry	Judo	50	24
Maisa Pyykkönen/ Vesaiset	toimintaa perheille	320	240
Nouseva Laaka ry	Jalkapallo, futsal, saibandy	130	30
Leiks	Höntsäliikunta	4-30	24
Kuntojliikunta	Vesilentopallon, lentopallo, sulkapallo	50	5
Beat Basket Järvenpää	Koripallo	311	230
Jääurheiluseura Haukat ry	Jääkiekko/Ringette	859	542
Keski-Uudenmaan Yleisurheilu ry	Yleisurheilu	589	475
Voimistelu- ja urheiluseura Elise Järvenpää	Rytmisen voimistelu	180	180
Järvenpään Jousiampujat ry	jousiammunta	89 (31.12.2020)	17
Panthers Järvenpää Ry	Saibandy	200	150
SB-97 ry	Saibandy	n.180	n.160

2. Nimetkää mahdollisimman selkeästi TÄRKEYSJÄRJESTYKSEEN 1-5 TOIMINNALLENE TÄRKEINTÄ LAJIHARJOITTELU- / KILPAILUOLOSUHDETTA Järvenpäässä ESIMERKKI: Toimijalle tärkeimmät tilat järjestyksessä: 1. Liikuntakeskus Piironen tatamit 2. Juholan koulun liikuntasali 3. Uimahallin monitoimiallas. Jos toimija käyttää vain kolmea tilaa toiminnassaan, kohtia 4. ja 5. ei täytetä

Vastaajien määrä: 21

1.	2.	3.	4.	5.
Liikuntahalli	Lukio	ei ole muita tiloja	-	-
Koulujen mattosalit, mm. Kinnari	Juhola	Liikuntakeskus Piironen	Anttila	Liikuntahalli
Uimahallin monitoimiallas	Liikuntakeskus Piironen kuntosali	Juholan koulun liikuntatilat	Justin kuntosali	Myllytien liikuntatilat
Anttilan koulun liikuntasali	Haarajoen koulun liikuntasali	Muut koulujen liikuntasalit	Keskustan ekojääät	Ainolan nurmikäntät
Lukio	Liikuntahalli	Muita sopivia tiloja ei lajille ole	Muita sopivia tiloja ei lajille ole	Muita sopivia tiloja ei lajille ole
Ainolan kenttäalue	Järvenpään keskusurheilukenttä	Lukion kenttä	Järvenpään monitoimihalli (osakeyhtiö)	Jampan jalkapallohalli (osakeyhtiö)
Liikuntakeskus Piironen voimistelualue	Ei ole	Ei ole	Ei ole	Ei ole
Vanhankylänniemi	Paavonpolku	Terholankuntorata	Myllytien liikuntatila	Rantapuisto
Luontopolut kävelyyn	Hiihtoladut	Pyöräilyreitit	Uimahalli	Seurantalo joogaan
Liikuntakeskus Piironen tatamit	Judolle ei ole muita paikkoja	Judolle ei ole muita paikkoja	Judolle ei ole muita paikkoja	Judolle ei ole muita paikkoja
Ulkoliikuntapaikat	Koulujen salit	Terhola, Paavonpolku ja Rantapuisto	Paavonpolku	Rantapuisto
Koivusaaren tekonurmi	Lukion tekonurmi	Liikuntasalit missä käsipallomaalit	Liikuntasalit missä salibandy kaukalo	M
Lähikoulun liikuntasali - oli Kyröä	Lähikoulun liikuntasali - oli Oinaskatu	Lähikoulun liikuntasali - nyt JYKin salissa	Tyhjä	Tyhjä
Sulkapallo	Vesilentopallovuorot	Lentopallo	Piironen vapaaharjoittelui	Ei
Liikuntahalli	Lukio	Koivusaaren koulu	Mankalan koulu	Saunakallion koulu
Jäähalli	harjoitushalli	Jäähallin monitoimitila (juoksusuora)	Anttilan koulun sali	Piironen yläkerta
Keskusurheilukenttä	Järvenpään jäähallin juoksusuora	Järvenpään ammattikoulun liikuntasali	Liikuntakeskus Piironen kuntosali	Liikuntakeskus Piironen voimistelusal
Kinnarin koulun liikuntasali	Juholan koulun liikuntasali	Liikuntahalli	Jyk yläkoulu	Vihkakadun koulu
Yhteiskoulun Sali 1	Puolimatkantien jousiammuntakenttä	Kaatopaikan maastorata	ei mitään	ei mitään
Lukion liikuntasali	Liikuntahalli	Koulujen salit	.	.
Liikuntahallin sali	Saunakallion koulun sali	Koivusaaren koulun sali	Yhteiskoulun sali	Lukion sali

3. Millaiseksi koette kysymyksessä 2. nimeämienne harjoitustilojen / -olosuhteiden LAADUN (harjoituspaikkojen kunto, soveltuvuus tarpeisiin, huolto yms.)? Perustelkaa tarvittaessa tila- / olosuhdekohtaisesti vastaustanne. ESIMERKKI: Valittu vaihtoehto: Melko tyytyväinen, perustelu? Perustelu: Yleisesti laadukkaat olosuhteet, Juholan liikuntasalissa välineitä ei saatavilla tarpeeksi.

Vastaajien määrä: 21

	n	Prosentti
Erittäin tyytyväinen	4	19,0%
Melko tyytyväinen, perustelu?	9	42,9%
Melko tyytymätön, perustelu?	7	33,3%
Erittäin tyytymätön, perustelu?	1	4,8%

4. Millaiseksi koette kysymyksessä 2. nimeämienne harjoitustilojen ja vuorojen MÄÄRÄN YLEISESTI (harjoituspaikkojen ja vuorojen riittävyys toimintaan yms.)? Perustelkaa tarvittaessa tila- / olosuhdekohtaisesti vastaustanne.

Vastaajien määrä: 21

	n	Prosentti
Erittäin tyytyväinen	3	14,3%
Melko tyytyväinen, perustelu?	11	52,4%
Melko tyytymätön, perustelu?	4	19,0%
Erittäin tyytymätön, perustelu?	3	14,3%

5. Millaiseksi koette kysymyksessä 2. nimeämienne harjoitustilojen / -olosuhteiden SAAVUTETTAVUUDEN (harjoituspaikkojen sijainti / etäisyydet yms.)?Perustelkaa tarvittaessa tila- / olosuhdekohtaisesti vastaustanne.

Vastaajien määrä: 21

	n	Prosentti
Erittäin tyytyväinen	9	42,8%
Melko tyytyväinen, perustelu?	10	47,6%
Melko tyytymätön, perustelu?	1	4,8%
Erittäin tyytymätön, perustelu?	1	4,8%

6. Millaiseksi koette kysymyksessä 2. nimeämienne harjoitustilojen / -olosuhteiden ESTEETTÖMYYDEN?Perustelkaa tarvittaessa tila- / olosuhdekohtaisesti vastaustanne.

Vastaajien määrä: 21

	n	Prosentti
Erittäin tyytyväinen	10	47,6%
Melko tyytyväinen, perustelu?	11	52,4%
Melko tyytymätön, perustelu?	0	0,0%
Erittäin tyytymätön, perustelu?	0	0,0%

7. Millaiseksi koette kysymyksessä 2. nimeämistänne paikoista käytössänne olevat HARJOITUSAJAT / -AJANKOHDAT?Perustelkaa tarvittaessa tila- / olosuhdekohtaisesti vastaustanne.

Vastaajien määrä: 21

	n	Prosentti
Erittäin tyytyväinen	3	14,3%
Melko tyytyväinen, perustelu?	11	52,4%
Melko tyytymätön, perustelu?	5	23,8%
Erittäin tyytymätön, perustelu?	2	9,5%

8. Millaiseksi koette kysymyksessä 2. nimeämienne harjoittelutilojen / -olosuhteiden YMPÄRIVUOTISEN KÄYTÖN mahdollisuudet?Perustelkaa tarvittaessa tila- / olosuhdekohtaisesti vastaustanne.

Vastaajien määrä: 21

	n	Prosentti
Erittäin tyytyväinen	12	57,1%
Melko tyytyväinen, perustelu?	6	28,6%
Melko tyytymätön, perustelu?	2	9,5%
Erittäin tyytymätön, perustelu?	1	4,8%

9. Millaiseksi koette kysymyksessä 2. nimeämienne liikuntatilojen / -olosuhteiden KÄYTTÖKUSTANNUKSET (käyttömaksut / tilavuokrat yms.)?Perustelkaa tarvittaessa tila- / olosuhdekohtaisesti vastaustanne.

Vastaajien määrä: 21

	n	Prosentti
Erittäin tyytyväinen	12	57,1%
Melko tyytyväinen, perustelu?	6	28,6%
Melko tyytymätön, perustelu?	2	9,5%
Erittäin tyytymätön, perustelu?	1	4,8%

10. Millaiseksi koette kysymyksessä 2. nimeämänne liikuntatilat / -olosuhteet KILPAILUTOIMINNAN & TAPAHTUMIEN JÄRJESTÄMISEN TARPEIDEN näkökulmasta Perustelkaa tarvittaessa tila- / olosuhdekohtaisesti vastaustanne.

Vastaajien määrä: 21

	n	Prosentti
Erittäin tyytyväinen	4	19,1%
Melko tyytyväinen, perustelu?	4	19,0%
Melko tyytymätön, perustelu?	7	33,3%
Erittäin tyytymätön, perustelu?	6	28,6%

11. Millaiseksi koette YHTEISTYÖN KAUPUNGIN LIIKUNTAPALVELUIDEN KANSSA (tiedotus, viestintä, vuorovaikutus yms.)?

Vastaajien määrä: 21

	n	Prosentti
Erittäin tyytyväinen	7	33,3%
Melko tyytyväinen, perustelu?	9	42,9%
Melko tyytymätön, perustelu?	5	23,8%
Erittäin tyytymätön, perustelu?	0	0,0%

12. AJATUKSENNE Järvenpään liikuntaolosuhdeverkoston kehittämisestä 2021-2035: Mihin erityisesti tulisi olosuhteiden kehittämisessä ja ylläpidossa panostaa?

Vastaajien määrä: 21

Vastaukset
Kaupunki tarvitsee kunnan palloiluhallin, missä jokainen laji voi toteuttaa kilpailullista toimintaa lajiiltojen vaatimilla edellytyksillä. Kaupunki kasvaa koko aika ja haluaa olla vetovoimainen ja on urheilulinjaa yläasteella, lukiossa jne.. Mutta nyt vaatisi suoroille sen hallin, missä seurat voisivat pelata ylempillä tasoilla ja näin saada kaupunkia vielä vetovoimaisemmaksi ja muuttoliiikettä Järvenpään myös urheilijoista ja heidän perheistä.
Tilojen riittävyys ja jakaminen. Mattosalit varattu lajeille jotka eivät edes tarvitse mattoja. Salien jakotilaisuus on enemmänkin mielipahaa aiheuttavaa kun hyvää ja sujuvaa yhteistyötä.
Piiraisen salia täytyy kehittää, jotta myös huonosti liikkuvat ihmiset voivat harjoitella siellä. Laitteet nyt sopivat vaan yli 170 cm ihmisille, jotka liikkuvat kohtuullisen hyvin. Uimahallin monitoimiallas on liian kuormitettu, tarvittaisiin lisää yleisölle vapaita aikoja myös
Ehdottomasti tuohon yleisurheilukentän/Juholanmäen alueeseen kannattaa todella panostaa ja että esimerkiksi paikalliset "suurseurat" JäPS ja Raiders saavat oikeasti kilpailukykyiset olosuhteet vihdoin!
Kauan suunniteltu salibandyhalli pitäisi saada rakennettua kaupungin ylläpitämänä. Tämä toisi paljon toivottua harjoittelutilaa ja -aikaa sekä kustannukset pysyisivät käyttäjillä kurissa.
Kilpailuolosuhteet (keskuskenttä) tulee saattaa ajanmukaiseksi riittävine katettuine katsomoineen, lisäksi tukea tulee myöntää myös yksityisten tilojen käyttövuoromaksuihin
Seuramme tarvitsisi enemmän salivuoroja sekä mahdollisuuden toimia esimerkiksi jollain koululla, jossa voisi säilyttää cheerleadingin mattoja.
Eiäkeläisen kannalta liikuntaverkko hyvä tällä hetkellä. Mahdollisuutta lisätä esim. kuntopolkuja ei taida kaupungin alueessa olla
Ulkoliikuntaan pitää panostaa enemmän, kävelyreittejä lähiluontoon, hiihtolatuksen varten lisää parkkialueita esim. Alepan lähelle Pietilään
Kasvavan lajikirjon kaikki huomioivaan mahdollisuuksien tarjoamiseen olemassa olevia unohtamatta.
Emme halua Terholan puiden kaatamista tuossa laajuudessa. Se on paikka jota koäytämme paljon. Riittäisi radan lähipuiden karsinat. Haluaisimme lisää kävelypolkuja mm. Haarajoelle.
Jalkapallo toimijana: fasiliteetit- pukuhuoneet, vaihtoiot Sisäliikuntapaikkojen varmistaminen Kaupunkilaisena: jatkaa hyvää ulkoliikuntapaikkojen kehitystä
Lähiliikuntapaikat kuntoon, sisähallit ja ulkokenvät tulee olla jokaisen lapsen ulottuvissa ilman kalliita harrastusmaksuja. Lisäksi kilpailuolosuhteisiin panostettava siten, että myös junnujoukkueilla riittävästi mahdollisuuksia harjoitteluun kunnan lajioolosuhteissa ja tilat turnauksien järjestämiseen. Kaikki harrastaminen ei pitäisi olla autoilun päässä ja kalliiden harrastusmaksujen takana!
Vuoroja enemmän
Kaipaamme toista kuntosalia, josta voisi kaupungilta varata vuoroja joukkueelle. Koripallon kannalta myös riittävien turvavälien sali, joka ei olisi kiinni aina kirjoitusten aikaan, helpottaisi toimintaa.
- Kolmas kaukalo jäähallien yhteyteen. - Oheisharjoittelutilan lisääminen jäähallien yhteyteen - Laukomispaikka jäähallin yhteyteen. - Ulkokuntosaleja (Joensuu mehtimäki) liikuntapaikkojen yhteyteen. - Tekojään sekä kaukalon saaminen sen yhteyteen mahdollisimman pian. - Street hockey kaukalo - Rantapuiston kehittäminen -> Beachvolley, padel, pickleball, skeittipuiston laajentaminen, pump track yms. -
Toivoisimme, että Järvenpää lähtisi rohkeasti kehittämään yhdessä Keski-Uudenmaan kuntien kanssa yleisurheilun talviharjoittelumahdollisuuksia alueellemme. Tällä hetkellä yhdessä Keski-Uudenmaan kunnassa ei ole laadukasta yleisurheilun talviharjoittelumahdollisuutta. Emme tarvitse isoa liikuntahallia vaan tarpeenamme on noin 100m pitkä lämmin juoksuura esimerkiksi neljällä juoksuradalla sekä hyppy ja heitto paikoilla. Toivoisimme, että kunta ottaisi kehitystyössä huomioon urheiluseurojen tarpeet. Urheiluseurat ovat valtavan iso Järvenpäälaisten liikuttaja. Urheiluseurojen olosuhteisiin investoiminen näkyy varmasti myös kuntalaisten hyvinvointina.
Kilpailutapatut mahdollistavan tilaan, iso ja korkea sali hyvillä katsomotiloilla joka hinnoittelultaan sopiva myös arkiharjoitteluun ja sellainen jossa yhdellä lajilla ei ole etuoikeutta käytölle
Sisäliikuntatiloja on liian vähän Jousiammunnan kannalta: harjoitus sali puretaan jo aivan lähitulevaisuudessa eikä korvaavasta tilasta ole tietoa, seuraan ei ole otettu yhteyttä
Liikuntatiloja salibandyn pelaamiseen. Tuleviin kouluihin oikeanlainen alusta. esim mallia Keravalta , monessa koulussa mattoalusta. Jossa on hyvä pelata salibandya, futsalia ja koripalloa. Ja muita palloilu lajeja.

Vastaukset
Salibandyn osalta tilanne on ollut salibandy- ja sulkapallohallin romahtamisen jälkeen useita vuosia valitettavan heikko: Tällä hetkellä kaupungissa ei voi pelata SSBL:n virallisia otteluita. Kaikki turnaukset on muilla paikkakunnilla, turnaukseen osallistuu aina min. 100 junioria + vanhemmat, raha menee muualle. Kaukalo tarvitaan mm. Saunakallion koululle, ja kaukalon tulisi olla vakiovaruste myös kaikille uusille kouluille. Koulujen salit eivät ole käytössä kesällä. Kaupunkiin tarvittaisiin pikaisesti useampia MultiSport-alustaisia lähiliikuntapaikkoja ulkokaukaloineen, joka mahdollistaisi kevät-, kesä- ja syys-ajan ulkotreenit ja hihapelit myös korona-aikana ja kaikille kaupunkilaisille. Ensitilään muutama nykyinen monitoimikaukalo pitäisi varustaa ko. alustalla. HUOM! MultiSport-alusta soveltuu myös kaikkiin muihin lajeihin. Vanhoilla kouluilla tulisi tutkia puolapuiden alareunojen levytystä kevyin siirrettävin levyin.

13. Vapaa sana :)

Vastaaajien määrä: 14

Vastaukset
Uudesta JYK:n hallista on todella suuret odotukset ja toivottavasti piirrustuksia näytetään seuroille ja lajiilijoille, ettei siellä taas tule mitään kömmähdyksiä rakentamisessa.
Liikuntatoimesta saamme hyvää palvelua mutta tuo koronatedotus tökki pahasti. Seurat joutuvat usein itse anelemaan toisilta seuroilta vuoroa. Mielestämme salit eivät jakaudu harrastajien määrän/tarpeen suhteen oikein. Jos 6 liikuntatilaa on viime vuosina jäänyt pois käytöstä ja 1 on rakennettu tilalle ei tilanne ole ainakaan helpottunut vuosien varrella. Toivottavasti saadaan Järvenpäähän myös muitakin palveluja kuntoon kun vapaita rakennettuja asuntoja. Meidän lajissa kilpailevat joukkueet tarvitsevat pitkiä vuoroja ja muitakin salivuoroja kun sunnuntaina. Olosuhteiden pakosta olemme joutuneet keskittämään kaikki mahdolliset resurssit viikonloppuihin mikä ei ole perheiden tavoite lasten harrasteliikunnan suhteen. Viime vuonna emme saanut yhtään haettua aikuisten liikuntavuoroa. Meillä kuitenkin vuosittain harrastaa n 200 aikuisliikkujaa.
Hyvää kevään alkua! :)
Yhteistyö kaupungin kanssa toimii ja keskusteluyhteys on erinomainen. Enää puuttuvat ratkaisut olosuhteiden kehittämiseen
Tämä kysely ei oikein vastannut yhdistyksemme tarpeita.
Sisäliikunta on kallista ja lisää hiihtälajanjakeä, lisää edullista lähiliikuntaa luontoon metsä- ja peltoalueille kaikenikäisille. Lapset haluaa nähdä muurahaispesiä, perhosia, kukkia ja sammakonpoikasia seinien sijaan.
Budolajeille yleensä ja Akagille erityisesti Liikuntakeskus Pirosen tilat ovat elintärkeitä saliaikojen saatavuuden sekä tilojen saavutettavuuden kannalta.
Kiitos ja jatkakaa hyvää työtä
Vaikka tämä kysely isommille seuroille, niin Leiksin toiminnan painoituessa lapsiperheiden höntsäilyyn, en malta olla korostamatta tätä höntsäilyn tärkeyttä. Nyt kun liikuntasaleja lähtenyt kaupungista, niin kuinka paljon päiväkodeilla jää salivuorojen ulkopuolelle ja 1-2. luokkalaisia ilman jumppasalitoimintaa. Lisäksi alakoululaisten liikuntakerhot iltapäiville jäävät osassa kaupunkia kokonaan toteuttamatta kun liikuntasali puuttuu. Itsekin vetäisin erittäin mielelläni vapaaehtoisena lentopallokerhoa Kyrölässä iltapäivisin, mutta nykytilanteessa tämä jää haaveeksi. Leiksin lisäksi olen tosiaan mukana Bluesin toiminnassa, mutta seuran puolesta vastailevat viisaammat. Lisäksi toivoisin, että löydettäisiin keinot avata kaupungin liikuntasalit myös yksityisille henkilöille. En tiedä onko tätä kokeiltu ja millainen ilkeä välinevarastoja odottaisi tai miten saleja voisi käyttää siten, että saatavilla olisi maalit ja verkot, mutta muu irtaimisto olisi turvassa. Tuntuu kuitenkin älyttömältä, että viikonloppuisin koulujen saleissa olisi tilaa pallopeleille, mutta niitä ei pääse käyttämään kuin seurat. Seurojen ja koulujen yhteistyötä toivoisi myös paljon lisää ja uusia muotoja siihen. Osa harjoituksista jo iltapäiville, kuten joissakin kaupungeissa ja maissa on saatu järjestettyä. Ja jos nyt unelmoida saa, niin sisäliikuntapaikkojen kuntoon saattamisen lisäksi haaveissa olisi ulkopelientä salibandyyn, tennikseen, padeliin, korikseen, sulkapalloon ja beach volleyyn. Ja ulkokuntasaleja myös. Kiitos, että kyselette ja kehitätte liikumisolosuhteita seuroille ja kaikille kaupunkilaisille!
Tilojen tarve lisääntynyt. Tarjonta vähentynyt
Jäärheiluseurana olemme olemme tyytyväisiä kaupungin tarjoamiin tiloihin ja olosuhteisiin. Asiointi kaupungin liikuntatoimen kanssa koetaan toimivaksi. Kirjasimme tähän rohkeasti toiveita, jotta pystymme kehittämään ja laajentamaan toimintaamme sekä kaupungin liikuntatarjontaa kokonaisuudessaan.
Kiitos kyselyn järjestämisestä!
Jousiammuntakenttä ei täytä edes kansallisen tason kilpailujen vaatimuksia: kentän noin kahden asteen kaltevuus pitäisi tasata, puuttuu "koppi", jossa voisi säilyttää välineitä, olisi tila toimia kilpailutoimistona (sähköt) sekä sisältäisi saniteettitilat (vähintään kuivakäymälä).
Tämä kysely osoittaa valmiuden vuoropuheluun, mikä on hyvä merkki! Järvenpään ensimmäinen vuonna 1997 perustettu salibandyseura SB-97 elää parhaillaan uutta nousua ja toiminnassa on ollut nostetta aivan erityisesti nuorissa ikäluokissa. Salibandyn suosion kasvu näkyy valtakunnallisesti, mutta myös paikallisesti omissa seurassamme. Seura työskentelee laajasti ja sinnikkäästi huolehtia kysyvyydestään ottaa vastaan uusia lajin harrastajia nykyisten noin 160 pelaajan kaveriksi, erityisenä painopisteenä tyttösalibandyn suosion kasvaminen. Tällä hetkellä seura kasvaa joka syksy min. 20 juniorilla kun kerho siirtyy juniorijoukkueeksi. Meidän kasvua rajoittaa pääasiassa salivuorojen puute. Olemme tunnustaneet Järvenpään lähiliikuntapaikkojen olevan suunnattu muille lajeille, kuin salibandyille. Syksyllä 2020 selvitimme laajasti MultiSport alustan soveltuvuutta tyypillisiin lähiliikuntapaikkoihin ja haimme tietoa ja kokemuksia paikkakunnilla, joissa alusta on jo käytössä. Annoimme selvityksen Järvenpään kaupungille (liikuntatoimi ja uusien koulujen kehittämisestä vastaavat henkilöt) ja alusta onkin nyt saanut alustavaa mielenkiintoa. Seura on anomassa alkusyksyksi SunSäbä- katusählyturnausta, joka on osana MM 2021 kisaprojektia. Jos saamme turnauksen, niin olkaa valppaina: aiomme kutsua liikuntaolosuhteista vastaavia henkilöitä tutustumaan alustaan järjestämällä näytösottelun, jonka joukkueisiin haastamme liikuntahenkilöitä sekä muita kaupungin päättäjiä!